

AALBORG UNIVERSITET

Valgfagsbeskrivelser E23 KA 3. semester

Indhold

Valgfag: Træning af generelle terapeutkompetencer gennem deliberate practice	2
Valgfag: Mindfulness	17
Valgfag: Kendskab til kulturer – skiftende kulturer – skabelse af kulturer	29
Valgfag: Introduktion til dyreassisteret pædagogik, terapi og rehabilitering	37
Valgfag: Klimapsykologi	44

Valgfag: Træning af generelle terapeutkompetencer gennem deliberate practice

Træning af generelle terapeutkompetencer gennem deliberate practice (2023/2024) (aau.dk)

Modultitel dansk: Træning af generelle terapeutkompetencer gennem deliberate practice

Modultitel engelsk: Deliberate practice training of general psychotherapeutic skills

ECTS: 10

Placering

KA 3. semester

Modulansvarlig

Ole Roxo Karkov Østergård (karkov@ikp.aau.dk)

Undervisere

Ole Karkov Østergård (karkov@ikp.aau.dk)

Type og sprog

Valgfag – dansk

Mål

Den studerende skal opnå:

Viden om:

- Generelle psykoterapeutiske kompetencer, der har betydning for processen og effekten af psykoterapi uanset psykoterapeutisk retning
- Forskning i terapeutfærdigheder og processer i terapien, som påvirker klientens oplevelse og udbytte af terapien (proces-outcome forskning)

Færdigheder:

- At udvikle og forfine sin egen følelsesmæssige indstilling, empati og responsivitet som terapeut
- At øge bevidstheden og evnen til at etablere den terapeutiske alliance og arbejde med at opdage og hele alliancebrud
- At kunne formulere og kommunikere et interpersonelt fokus for behandlingen

Kompetencer:

- At kunne identificere og arbejde med egne psykoterapeutiske færdigheder, som er fælles på tværs af psykoterapeutiske retninger

- Skabe kontakt med klienten, sammen finde et fokus for terapien og arbejde med svære terapisituationer, hvor der sker alliancebrud eller misforståelser mellem terapeut og klient
- Modtage og give konstruktiv feedback vedrørende egne og andres terapeutiske færdigheder
- At kunne stå for egen videre faglige udvikling på feltet

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Kurset præsenterer den nyeste forskning i centrale dele af klinisk psykologi gennem forelæsninger, rollespil, hjemmeopgaver med træning af generelle terapeutfærdigheder og deltagelse i forskning.

Kurset giver for det første en indføring i centrale psykoterapeutiske færdigheder og kompetencer, som har betydning for den psykoterapeutiske proces og udbytte på tværs af psykoterapeutiske retninger. Derfor bliver disse kompetencer også ofte kaldt "non-specifikke" eller "fælles faktorer". Kurset giver for det andet rig mulighed for, at kursusdeltagerne kan arbejde med egne terapeutiske færdigheder ved at rollespille terapisituationer og ved at respondere som terapeuter på videoklip med skuespillere, som spiller virkelige klienter. Kurset er derfor både teoretisk og anvendelsesorienteret. Kurset er udviklet sammen med Professor Stig Poulsen, Psykologisk Institut, Københavns Universitet, hvor kurset ligeledes afholdes.

Omfang og forventning

Elleve halve kursusdage med i alt 33 timers undervisning. Efter en introduktionsgang på 3 timer, er kurset opbygget i to moduler, som hver består af fem halve kursusdage a tre timer. Dertil kommer hjemmeopgaver, læsning og deltagelse i forskning.

Modul 1 er teoretisk. Her vil underviserne afholde forelæsninger om de centrale begreber og teorier inden for non-specifikke terapeutiske faktorer: Empati og responsivitet, den terapeutiske alliance, reparation af alliancebrud, formulering af et interpersonelt fokus og terapeutisk ekspertise. Forelæsningerne vil blive suppleret med videoer af psykoterapeutiske mestre, gruppearbejde og hjemmeopgaver, hvor deltagerne efter undervisningen skal svare på enkelte spørgsmål til teorien.

Modul 2 er anvendelsesorienteret og følger principperne for deliberate practice. Efter en kort introduktion til undervisningsgangens tema, vil kursusdeltagerne se terapivideoer eller terapidemonstrationer og derefter rollespille terapisituationer ud fra en case. Her vil deltagerne skifte mellem at være terapeut, klient og observatør. Rollespillene vil blive videooptaget, så der er mulighed for at terapeuterne kan få feedback fra underviser og hinanden. Kursusdeltagerne skal imellem hver af de fem kursusgange bruge onlineplatformen "Skillsetter" til at træne deres terapeutiske færdigheder ved at se og respondere som terapeuter på videoklip med klienter i specifikke terapisituationer (fx hvor terapeuten bliver kritiseret). De studerende får

feedback på deres svar fra underviser og fra medstuderende, som således også skal give feedback til medstuderende som en del af kurset.

Herudover vil kursusdeltagerne efter grundig information blive bedt om at give samtykke til at indgå i et forskningsprojekt, der sammenligner effekten af teori- og praksismodulet på udviklingen af generelle terapeutiske kompetencer. Deltagerne skal derfor være indstillede på at deltage i et randomiseret kontrolleret forskningsprojekt, som involverer besvarelse af spørgeskemaer og tests. Deltagerne fordeles derfor tilfældigt på to hold – ét, der starter med det teoretiske modul, og ét, der starter med praksis-modulet. Alle ender med at få den samme undervisning, blot i omvendt rækkefølge. Spørgeskemaer og tests besvares på tre tidspunkter: før kursusopstart, midtvejs og efter hele kurset. Forskningsdeltagelsen forudsætter samtykke. Projektet er godkendt af etisk komité, data behandles fortroligt og opbevaret i overensstemmelse med Datatilsynets krav. Forskningen foregår i samarbejde med Professor Stig Poulsen, Psykologisk Institut, Københavns Universitet.

10 ECTS svarer til 270 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
11 forelæsninger à 3 timer	33
Evalueringer (forskning)	3
Seminartimer	0
Læsning og forberedelse	234
Eksamens	0

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 11 x 3

Antal forelæsningshold: 2

Antal seminartimer: 0

Antal seminarhold: 0

Deltagere

Kurset er et valgfag på psykologi, 3. semester på kandidatuddannelsen.

Deltagerforudsætninger

Studerende på kandidatdelen af psykologuddannelsen

Modulaktiviteter (kursusgange mv.)

Antal forelæsningshold: 2

Antal forelæsninger: 11 dage med 3 x 45 min. I alt 33 timer.

På dette kursus vil vi arbejde med de psykoterapeutiske kompetencer, som går på tvære af psykoterapeutiske retninger, og dermed er ”fælles” eller ”non-specifikke”. Disse kompetencer inkluderer eksploration, empati og responsivitet, opbygning af en terapeutiske alliance, håndtering af alliancebrud, formulering af et interpersonelt fokus og arbejde med udfordrende klientsituationer. Der er solid empirisk evidens for betydningen af disse fælles faktorer, således er det blevet anslået, at de forklarer dobbelt så meget af effekten af psykoterapi sammenlignet med teknikker, som er specifikke for en bestemt terapiretning. Disse faktorer er i høj grad afhængige af terapeuten interpersonelle færdigheder. Desuden peger forskningen på, at terapeuten har større betydning for terapieffekten end den specifikke metode. Der er dermed god grund til at sætte fokus på og træne disse fælles færdigheder og kompetencer. Vi vil gøre dette gennem forelæsninger, rollespil og hjemmeopgaver, hvor de studerende skal arbejde med de terapeutiske færdigheder ved at se og respondere på videoer med terapisituationer. Her vil vi bruge onlineplatformen ”Skillsetter”, som benytter principper fra deliberate practice, der kan defineres som systematiske træningsaktiviteter, specielt designet til at forbedre den enkeltes præstation ved at sætte mål og delmål, gentagne øvelser og løbende feedback på egen kompetenceopnåelse. Kurset bygger dermed videre på Psykologisk Praksis og Intervention (PPI) fra 7. semester, men til forskel fra PPI arbejder kursusdeltagerne her ud fra videoklip af terapisituationer og kliniske cases, der udleveres af underviser og rollespilles.

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1. Forelæsning (fælles)	3 x 45 min.	Introduktion	Ole Karkov Østergård
2. Forelæsning (modul 1)	3 x 45 min.	Empati og responsivitet	Ole Karkov Østergård
3. Forelæsning (modul 1)	3 x 45 min.	Etablering af den terapeutiske alliance	Ole Karkov Østergård
4. Forelæsning (modul 1)	3 x 45 min.	Håndtering af alliancebrud	Ole Karkov Østergård
5. Forelæsning (modul 1)	3 x 45 min.	Caseformulering	Ole Karkov Østergård

6. Forelæsning (modul 1)	3 x 45 min.	Terapeutisk ekspertise – en syntese	Ole Karkov Østergård
7. Forelæsning (modul 2)	3 x 45 min.	Eksploration, parafrasering, spejling og empati - i praksis	Ole Karkov Østergård
8. Forelæsning (modul 2)	3 x 45 min.	Etablering af den terapeutiske alliance – i praksis	Ole Karkov Østergård
9. Forelæsning (modul 2)	3 x 45 min.	Reparation af alliancebrud – i praksis	Ole Karkov Østergård
10. Forelæsning (modul 2)	3 x 45 min.	Formulering af et interpersonelt fokus - i praksis	Ole Karkov Østergård
11. Forelæsning (modul 2)	3 x 45 min.	Terapeutisk ekspertise – en syntese - i praksis	Ole Karkov Østergård

Eksamens:

Valgfaget bestås ved tilfredsstillende aktiv deltagelse, hvilket indebærer 75% tilstedeværelse samt indløsning af samtlige opgaver, som stilles i løbet af kurset, hvilket inkluderer læsning af litteratur, aktiv deltagelse i rollespil og diskussioner og besvarelse af alle hjemmeopgaver, hvor terapeutiske færdigheder trænes. Skulle en studerende ikke opnå afløsning i form af aktiv tilfredsstillende deltagelse har man brugt sit første prøveforsøg og reeksamen tæller som 2. prøveforsøg (individuel, skriftlig hjemmeopgave, 5-7 sider, problemstilling godkendt af underviser).

Bedømmelsesform: bestået/ikke bestået

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

1. Forelæsning: Introduktion (fælles for alle)

3 timer v/ Ole Karkov Østergård

Her får kursusdeltagerne en introduktion til kurset, dets formål og organisering. Underviserne vil præsentere Jerome Franks teori om non-specifikke faktorer i psykoterapi, Bruce Wampolds kontekstuelle model, forskning i terapeutens betydning for effekten af psykoterapi samt deliberate practice begrebet. Desuden inddeltes deltagerne i grupper, og vi snakker om forskning og samtykkeerklæringerne. Deltagerne på begge moduler vil efter en kort demonstration få hjemmeopgaver, hvor de i online-systemet Skillsetter skal besvare teorispørgsmål (modul 1) eller som terapeuter skal respondere på terapivideoer (modul 2). Efter introduktionsgangen er der mulighed for at deltage i første del af forskningen.

Undervisningsressourcer: Skillsetter

Modul 1:

2. Forelæsning: Eksploration, parafrasering, spejling og empati *3 timer v/ Ole Karkov Østergård*

Temaet for den anden undervisningsgang er fleksibelt terapeutisk nærvær, hvor kursusdeltagerne vil få en dybere teoretisk forståelse af nogle af de basale hjælpefærdigheder, som vi arbejdede med på PPI. Underviseren vil gennemgå teori og forskning vedrørende responsivitet, empati, tilknytningsmønstre, modoverføring og compassion med den vanskelige klient. Herefter skal kursusdeltagerne diskutere spørgsmål i mindre grupper. Til sidst vil der blive udleveret hjemmeopgaver, som består i at besvare tre teorispørgsmål relateret til undervisningsgangens tema. Besvarelserne optages på video i Skillsetter og skal laves inden næste undervisningsgang.

Undervisningsressourcer: Video med Carl Rogers

Forelæsningens pensum:

- Bennett-Levy, J. (2006). Therapist skills: A cognitive model of their acquisition and refinement. *Behavioural and Cognitive Psychotherapy*, 34(1), 57–78. (22 s.)
- Daly, K. D. & Mallinckrodt, B. (2009). Experienced Therapists' Approach to Psychotherapy for Adults With Attachment Avoidance or Attachment Anxiety. *Journal of Counseling Psychology*, 56(4), 549–563. (15 s.)
- Elliott, R., Bohart, A. C., Watson, J. C., & Murphy, D. (2018). Therapist Empathy and Client Outcome: An Updated Meta-Analysis. *Psychotherapy*, 55(4), 399-410. doi:10.1037/pst0000175. (12 s.)
- Gabbard, G. O. (2001). A Contemporary Psychoanalytic Model of Countertransference. *Journal of Clinical Psychology: In Session*, 57(8), 983–991. (9 s.)
- Greenberg, Leslie S.; Elliott, Robert (1997). Varieties of empathic responding. In: Bohart, Arthur C. & Greenberg, Leslie S. (Eds.), *Empathy reconsidered: New directions in psychotherapy* (pp. 167-186) Washington, DC, US: American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/10226-000>. (20 s.)
- Ivey, A. E. Ivey, M. B. and Carlos P. Zalaquett C. P. (2016). *Essentials of intentional interviewing : counseling in a multicultural world* (Third edition. ed., pp 50-129). Boston, Massachusetts: Cengage Learning. (80 s.)
- Ridley, C. R., Kelly, S. M., & Mollen, D. (2011). Microskills Training: Evolution, Reexamination, and Call for Reform. *The Counseling Psychologist*, 39(6), 800–824. (25 s.)
- Rogers, C. R. (1957). The necessary and sufficient conditions of therapeutic personality change. *Journal of Counseling Psychology*, 21, 95-103 (9 s.)

- Rogers, C. R. (1975). Empathic: An unappreciated way of being. *Journal of Counseling Psychology*, 5, 2-10 (9 s.)
- Sandler J. (19h76): Countertransference and role-responsiveness. *International review of Psycho-Analysis* 3, 43-47. (5 s.)
- Talia, A., Taubner, S. & Miller-Bottome, M. (2019): Advances in research on attachment-related psychotherapy processes: seven teaching points for trainees and supervisors. *Research in Psychotherapy: Psychopathology, Process and Outcome*, 22, 359-368. (10 s.)
- Thériault, A, Gazzola, N. & Richardson, B. (2009). Feeling of Incompetence in Novice Therapists: Consequences, Coping, and Correctives. *Canadian Journal of Counselling*, 43:2, pp. 105 – 119. (17 s.)
- Wampold, B. E. (2015). How important are the common factors in psychotherapy? An update. *World Psychiatry*, 14(3), 270-277. (8 s.)

3. Forelæsning: Etablering af den terapeutiske alliance

3 timer v/ Ole Karkov Østergård

Til denne undervisningsgang bygger vi videre på sidste undervisningsgang, idet terapeutens autensitet, varme og accept, empati og responsivitet er vigtige for opbygning af den terapeutiske alliance. Begrebet om den terapeutiske alliance stammer fra den psykoanalytiske tradition, men senere har bl.a. Carl Rogers med sin klient-centrerede terapi ydet væsentlige bidrag til forståelse af alliancen. Efter Bordin (1979) opfattes den terapeutiske alliance i dag hovedsageligt som en fælles faktor karakteriseret ved tre aspekter: (1) enighed om terapiens målsætning, (2) enighed om terapiens arbejdsopgaver og (3) det emotionelle bånd mellem klient og terapeut. Alliancen er den bedst dokumenterede non-specifikke eller fælles faktor i psykoterapi, således inkluderede meta-analysen af Flückiger, Del Re, Wampold og Horvath (2018) mere end 30.000 terapiforløb og fandt, at en god terapeutisk alliance har stor betydning for det terapeutiske udbytte på tværs af terapiretninger. Efter forelæsningerne vil vi igen se en video og arbejde i grupper ud fra spørgsmål fra underviseren. Der udleveres hjemmeopgaver, som består i at besvare tre teorispørgsmål relateret til undervisningsgangens tema. Besvarelserne optages på video i Skillsetter og skal laves inden næste undervisningsgang.

Undervisningsressourcer: Video med Leslie Greenberg. Three approaches to psychotherapy with a female client – the next generation.

Forelæsningens pensum:

- Ackerman, S. J., & Hilsenroth, M. J. (2003). A review of therapist characteristics and techniques positively impacting the therapeutic alliance. *Clinical Psychology Review*, 23(1), 1-33. doi:10.1016/S0272-7358(02)00146-0. (34 s.)

- Bachelor, A. (1995). Clients' perception of the therapeutic alliance: A qualitative analysis. *Journal of Counseling Psychology*, 42(3), 323–337. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.42.3.323>. (15 s.)
- Bordin, E. S. (1979). The generalizability of the psychoanalytic concept of the working alliance. *Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 16, 252-260 (9 s.)
- Flückiger, C., Del Re, A. C., Wampold, B. E., & Horvath, A. O. (2018). The alliance in adult psychotherapy: A meta-analytic synthesis. *Psychotherapy (Chicago, Ill.)*, 55(4), 316-340. (25 s.)
- Hougaard, E. (2019). *Psykoterapi: teori og forskning* (3. reviderede udgave ed.). Kap 10, pp. 307-356. Kbh.: Dansk Psykologisk Forlag. (49 s.)
- Lavik, K. O., Frøysa, H., Brattebø, K. F., McLeod, J., & Moltu, C. (2018). The first sessions of psychotherapy: A qualitative meta-analysis of alliance formation processes. *Journal of Psychotherapy Integration*, 28(3), 348–366. <https://doi.org/10.1037/int0000101>. (19 s.)
- Tron, G. S., Birch, S. E., & Verkuilen, J. (2018). Meta-Analyses of the Relation of Goal Consensus and Collaboration to Psychotherapy Outcome. *Psychotherapy*, 55(4), 372-383. doi:10.1037/pst0000170. Kan inddrages. (12 s.)
- Ulvenes, P. G., Berggraf, L., Hoffart, A., Stiles, T. C., Svartberg, M., McCullough, L., & Wampold, B. E. (2012). Different Processes for Different Therapies: Therapist Actions, Therapeutic Bond, and Outcome. *Psychotherapy*, 49(3), 291-302. doi:10.1037/a0027895 (12 s.)

4. Forelæsning: Reparation af alliancebrud

3 timer v/ Ole Karkov Østergård

På fjerde undervisningsgang vil vi gennegå teorien og forskningen i betydningen af at kunne identificere og reparere alliancebrud. Udgangspunktet er Safran-gruppens model, der skelner mellem konfrontations- og tilbagetrækningssmarkører for alliancebrud. De inddeler endvidere arbejdet med alliancebrud i 5-6 faser, som inkluderer at opdage alliancebruddet, udforske det empatisk og hjælpe klienten med at udtrykke bagvedliggende følelser og oplevelser, fx af sårbarhed eller vrede. Der udleveres hjemmeopgaver, hvor besvarelserne igen skal optages på video i Skillsetter inden næste undervisningsgang.

Undervisningsressourcer:

Safran, J. D., & Muran, J. C. (2006). Resolving therapeutic impasses.

Forelæsningens pensum:

- Eubanks-Carter, F., Muran, J. C., & Safran, J. D. (2018). Alliance Rupture Repair: A Meta-Analysis. *Psychotherapy*, 55(4), 508-519 (12 s.)

- Eubanks-Carter, C., Muran, J. C., & Safran, J. D. (2015a). Alliance-focused training. *Psychotherapy*, 52(2), 169-173. doi:10.1037/a0037596. (5 s.).
- Eubanks-Carter, C., Muran, J. C., & Safran, J. D. (2015b). Rupture Resolution Rating System (3RS). *Mount Sinai-Beth Israel Brief Psychotherapy Research Program*. Unpublished Manuscript. doi: 10.13140/2.1.1666.8488. (57 s.)
- Eubanks, C. F., Muran, J. C., & Safran, J. D. (2010). Alliance ruptures and resolution. In J. C. Muran & J. P. Barber (Eds.), *The therapeutic alliance: An evidence-based guide to practice* (pp. 74–94). New York, NY: Guilford Press. (21 s.)
- Hill, C. E. (2010). Qualitative studies of negative experiences in psychotherapy. In J. C. Muran & J. P. Barber (Eds.), *The therapeutic alliance: An evidence-based guide to practice* (pp. 63–73). New York, NY: Guilford Press. (11 s.)
- Marmorosh, C. L., Schmidt, E., Pembleton, J., Rotbart, E., Muzyk, N., Liner, A., . . . Salmen, K. (2015). Novice Therapist Attachment and Perceived Ruptures and Repairs: A Pilot Study. *Psychotherapy*, 52(1), 140-144. (5 s.)
- Safran, J. Muran, J. C., Demaria, A., Boutwell, C., Eubanks-Carter, C. & Winston, A. (2014). Investigating the impact of alliance-focused training on interpersonal process and therapists' capacity for experiential reflection. *Psychotherapy Research*, 24(3), 269-285. Eventuelt. (17 s.)
- Safran, J. & Muran, J. C., (2000). *Negotiating the therapeutic alliance: a relational treatment guide* (2. print. ed.). New York, N.Y: Guilford Press. (pp. 1-231). (232 s.)

5. Forelæsning: Formulering af et interpersonelt fokus

3 timer v/ Ole Karkov Østergård

Den femte undervisningsgang vil have fokus på caseformulering, herunder deres definition og rolle i klinisk praksis, forskning, samt forskellige tilgange og eksempler på caseformuleringer. Et eksempel på en sådan tilgang er Luborsky, der formulerer klientens centrale interpersonelle eller relationelle konflikt ud fra tre aspekter: klientens interpersonelle ønske, respons fra den anden og selvets respons. Der udleveres hjemmeopgaver, hvor besvarelserne igen skal optages på video i Skillsetter inden næste undervisningsgang.

Forelæsningens pensum:

- Eells, T. D. (2002). Formulation. In M. Hersen and W. Sledge (Eds.), *The encyclopedia of psychotherapy* (pp. 815–822). New York: Academic Press. (8 s.)
- Eells, T.D., Kendjelic, E.M., & Lucas, C.P. (1998). What's in a case formulation? Development and use of a content coding manual. *Journal of Psychotherapy Practice and Research*, 7, 144-153. (10 s.)
- Daniel, S. I. (2006). Adult attachment patterns and individual psychotherapy: A review. *Clinical psychology review*, 26(8), 968-984. (16 s.)

- Levenson, H., & Strupp, H. H. (2007). Cyclical maladaptive patterns: Case formulation in time-limited dynamic psychotherapy. In T. D. Eells (Ed.), *Handbook of psychotherapy case formulation*, 2nd ed. (164-197). New York: Guilford Press. (33 s.)
- Luborsky, L. & Barrett, M. S. (2007). The core conflictual relationship theme: A basic case formulation method. In T. D. Eells (Ed.), *Handbook of psychotherapy case formulation*, 2nd ed. (pp. 105-135). New York: Guilford Press. (34 s.)

6. Forelæsning: Terapeutisk ekspertise – en syntese

3 timer v/ Ole Karkov Østergård

Til den sidste undervisningsdag i modul 1 vil vi integrere bidragene fra de foregående fire gange. Dernæst vil vi snakke om, hvordan vi som terapeuter kan respondere empatisk på vanskelige klienter, både i opbygningen af en alliance, kommunikation af et interpersonelt fokus, samt ved alliancebrud. Der udleveres hjemmeopgaver, hvor besvarelserne igen skal optages på video i Skillsetter. Efter modulet er der mulighed for at deltage i forskningen.

Forelæsningens pensum:

- Anderson, T., Ogles, B. M., Patterson, C. L., Lambert, M. J., & Vermeersch, D. A. (2009). Therapist effects: facilitative interpersonal skills as a predictor of therapist success. *Journal of Clinical Psychology*, 65(7), 755-768 (14 s.)
- Hill, C. E., Spiegel, S. B., Hoffman, M. A., Kivlinghan, Jr, D. M. & Gelso, C. J. (2017). Therapist expertise in psychotherapy revisited. *The Counseling Psychologist*, 45(1): 7-53. (47 s.)
- Tracey, T. J., Wampold, B. E., Lichtenberg, J. W., & Goodyear, R. K. (2014). Expertise in psychotherapy: An elusive goal? *American Psychologist*, 69(3), 218-229. doi: <http://dx.doi.org/10.1037/a0035099>. (12 s)
- UCL Competence Framework: Generic Psychotherapeutic Competences. (12 s.) (https://www.ucl.ac.uk/pals/sites/pals/files/migrated-files/Humanistic_generic_competences.pdf) (13 s.)

Modul 2 (praksis modul):

7. Forelæsning: Eksploration, parafrasering, spejling og empati - i praksis

3 timer v/ Ole Karkov Østergård

Underviseren vil først kort præsentere de centrale begreber eksploration, parafrasering, spejling og empati og vise en video, hvor disse færdigheder demonstreres. Dernæst skal kursusdeltagerne selv træne disse færdigheder. Det gøres for det første ved at rollespille i mindre grupper. Rollespillene optages på video, så der er mulighed for at få feedback fra underviser og medstuderende

(videoerne slettes herefter). For det andet skal kursusdeltagerne træne færdighederne ved at lave hjemmeopgaver, hvor de responderer som terapeuter på tre videoklip af terapisituationer. Jeres svar på terapivideoerne optages på video, så der er mulighed for at give feedback til medstuderende og modtage feedback på jeres svar fra medstuderende og underviser inden næste undervisningsgang.

Undervisningsressourcer: Terapivideo med demonstration af Carl Rogers, udleveret case og Skillsetter

8. Forelæsning: Etablering af den terapeutiske alliance – i praksis
3 timer v/ Ole Karkov Østergård

Undervisningen følger samme form, som den første undervisningsgang på modul 2. Fokus vil her være på træning i etablering af den terapeutiske alliance gennem rollespil og ved at respondere på terapivideoer.

Undervisningsressourcer: Terapivideo med demonstration af Jon Carlson, udleveret case og Skillsetter

9. Forelæsning: Reparation af alliancebrud – i praksis
3 timer v/ Ole Karkov Østergård

Undervisningen følger samme form, som de to første undervisningsgang på modul 2. Efter en kort præsentation af centrale begreber og en videodemonstration, vil kursusdeltagerne skulle arbejde med at opdage og reparere alliancebrud gennem rollespil og ved at respondere på terapivideoer, hvor der sker alliancebrud.

Undervisningsressourcer: Terapivideo med demonstration af Catherine Eubanks-Carter, udleveret case og Skillsetter.

10. Forelæsning: Formulering af et interpersonelt fokus - i praksis
3 timer v/ Ole Karkov Østergård

Underviseren vil først gennemgå Luborskys metode til at formulere et interpersonelt fokus. Herefter vil kursusdeltagerne arbejde i grupper med at formulere et fokus ud fra en videocase. Endelig skal kursusdeltagerne rollespille en relationsepisode og lave hjemmeopgaver, hvor de skal prøve at formulere et interpersonelt mønster og kommunikere dette til klienten.

Undervisningsressourcer: Videocase ved Hanna Levenson, udleveret case og Skillsetter.

11. Forelæsning: Terapeutisk ekspertise – en syntese - i praksis
3 timer v/ Ole Karkov Østergård

Her vil vi forsøge at integrere færdighederne fra de foregående undervisningsgange, og den gennemgående case vil blive foldet helt ud. Det gør vi ved at underviseren vil lave en demonstration på plenum, og ved at kursusdeltagerne i rollespillene arbejder med at respondere empatisk, etablere en terapeutisk alliance og formulere et interpersonelt fokus. Hovedfokus vil her være på, hvordan vi lytter, spørger ind til og kommunikerer med klienten. Den sidste hjemmeopgave udleveres. Efter kursusgangen vil der være mulighed for forskningsdeltagelse.

Undervisningsressourcer: Udleveret case, Skillsetter.

Samlet pensumliste

- Ackerman, S. J., & Hilsenroth, M. J. (2003). A review of therapist characteristics and techniques positively impacting the therapeutic alliance. *Clinical Psychology Review*, 23(1), 1-33. doi:10.1016/S0272-7358(02)00146-0. (34 s.)
- Anderson, T., Ogles, B. M., Patterson, C. L., Lambert, M. J., & Vermeersch, D. A. (2009). Therapist effects: facilitative interpersonal skills as a predictor of therapist success. *Journal of Clinical Psychology*, 65(7), 755-768 (14 s.)
- Bachelor, A. (1995). Clients' perception of the therapeutic alliance: A qualitative analysis. *Journal of Counseling Psychology*, 42(3), 323–337.
<https://doi.org/10.1037/0022-0167.42.3.323>. (15 s.)
- Bennett-Levy, J. (2006). Therapist skills: A cognitive model of their acquisition and refinement. *Behavioural and Cognitive Psychotherapy*, 34(1), 57–78. (22 s.)
- Bordin, E. S. (1979). The generalizability of the psychoanalytic concept of the working alliance. *Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 16, 252-260 (9 s.)
- Daly, K. D. & Mallinckrodt, B. (2009). Experienced Therapists' Approach to Psychotherapy for Adults With Attachment Avoidance or Attachment Anxiety. *Journal of Counseling Psychology*, 56(4), 549–563. (15 s.)
- Daniel, S. I. (2006). Adult attachment patterns and individual psychotherapy: A review. *Clinical psychology review*, 26(8), 968-984. (16 s.)
- Eells, T. D. (2002). Formulation. In M. Hersen and W. Sledge (Eds.), *The encyclopedia of psychotherapy* (pp. 815–822). New York: Academic Press. (8 s.)
- Eells, T.D., Kendjelic, E.M., & Lucas, C.P. (1998). What's in a case formulation? Development and use of a content coding manual. *Journal of Psychotherapy Practice and Research*, 7, 144-153. (10 s.)
- Elliott, R., Bohart, A. C., Watson, J. C., & Murphy, D. (2018). Therapist Empathy and Client Outcome: An Updated Meta-Analysis. *Psychotherapy*, 55(4), 399-410. doi:10.1037/pst0000175. (12 s.)
- Eubanks-Carter, C., Muran, J. C., & Safran, J. D. (2015a). Alliance-focused training. *Psychotherapy*, 52(2), 169-173. doi:10.1037/a0037596. (5 s.).
- Eubanks-Carter, C., Muran, J. C., & Safran, J. D. (2015b). Rupture Resolution Rating System (3RS). *Mount Sinai-Beth Israel Brief Psychotherapy Research Program*. Unpublished Manuscript. doi: 10.13140/2.1.1666.8488. (57 s.)
- Eubanks, C. F., Muran, J. C., & Safran, J. D. (2010). Alliance ruptures and resolution. In J. C. Muran & J. P. Barber (Eds.), *The therapeutic alliance: An evidence-based guide to practice* (pp. 74–94). New York, NY: Guilford Press. (21 s.)
- Flückiger, C., Del Re, A. C., Wampold, B. E., & Horvath, A. O. (2018). The alliance in adult psychotherapy: A meta-analytic synthesis. *Psychotherapy (Chicago, Ill.)*, 55(4), 316-340. (25 s.)
- Gabbard, G. O. (2001). A Contemporary Psychoanalytic Model of Countertransference. *Journal of Clinical Psychology: In Session*, 57(8), 983–991. (9 s.)

- Greenberg, Leslie S.; Elliott, Robert (1997). Varieties of empathic responding. In: Bohart, Arthur C. & Greenberg, Leslie S. (Eds.), *Empathy reconsidered: New directions in psychotherapy* (pp. 167-186) Washington, DC, US: American Psychological Association. [https://doi.org/10.1037/10226-000. \(20 s.\)](https://doi.org/10.1037/10226-000. (20 s.))
- Hill, C. E. (2010). Qualitative studies of negative experiences in psychotherapy. In J. C. Muran & J. P. Barber (Eds.), *The therapeutic alliance: An evidence-based guide to practice* (pp. 63–73). New York, NY: Guilford Press. (11 s.)
- Hill, C. E., Spiegel, S. B., Hoffman, M. A., Kivlinghan, Jr, D. M. & Gelso, C. J. (2017). Therapist expertise in psychotherapy revisited. *The Counseling Psychologist*, 45(1): 7-53. (47 s.)
- Hougaard, E. (2019). *Psykoterapi: teori og forskning* (3. reviderede udgave ed.). Kap 10, pp. 307-356. Kbh.: Dansk Psykologisk Forlag. (49 s.)
- Ivey, A. E. Ivey, M. B. and Carlos P. Zalaquett C. P. (2016). *Essentials of intentional interviewing : counseling in a multicultural world* (Third edition. ed., pp 50-129). Boston, Massachusetts: Cengage Learning. (80 s.)
- Lavik, K. O., Frøysa, H., Brattebø, K. F., McLeod, J., & Moltu, C. (2018). The first sessions of psychotherapy: A qualitative meta-analysis of alliance formation processes. *Journal of Psychotherapy Integration*, 28(3), 348–366. [https://doi.org/10.1037/int0000101. \(19 s.\)](https://doi.org/10.1037/int0000101. (19 s.))
- Levenson, H., & Strupp, H. H. (2007). Cyclical maladaptive patterns: Case formulation in time-limited dynamic psychotherapy. In T. D. Eells (Ed.), *Handbook of psychotherapy case formulation*, 2nd ed. (164-197). New York: Guilford Press. (33 s.)
- Luborsky, L. & Barrett, M. S. (2007). The core conflictual relationship theme: A basic case formulation method. In T. D. Eells (Ed.), *Handbook of psychotherapy case formulation*, 2nd ed. (pp. 105-135). New York: Guilford Press. (34 s.)
- Marmarosh, C. L., Schmidt, E., Pembleton, J., Rotbart, E., Muzyk, N., Liner, A., . . . Salmen, K. (2015). Novice Therapist Attachment and Perceived Ruptures and Repairs: A Pilot Study. *Psychotherapy*, 52(1), 140-144. (5 s.)
- Ridley, C. R., Kelly, S. M., & Mollen, D. (2011). Microskills Training: Evolution, Reexamination, and Call for Reform. *The Counseling Psychologist*, 39(6), 800–824. (25 s.)
- Rogers, C. R. (1957). The necessary and sufficient conditions of therapeutic personality change. *Journal of Counseling Psychology*, 21, 95-103 (9 s.)
- Rogers, C. R. (1975). Empathic: An unappreciated way of being. *Journal of Counseling Psychology*, 5, 2-10 (9 s.)
- Safran, J. Muran, J. C., Demaria, A., Boutwell, C., Eubanks-Carter, C. & Winston, A. (2014). Investigating the impact of alliance-focused training on interpersonal process and therapists' capacity for experiential reflection. *Psychotherapy Research*, 24(3), 269-285. Eventuelt. (17 s.)
- Safran, J. Muran, J. C., (2000). *Negotiating the therapeutic alliance: a relational treatment guide* (2. print. ed.). New York, N.Y: Guilford Press. (pp. 1-231). (232 s.)

- Sandler J. (1976): Countertransference and role-responsiveness. *International review of Psycho-Analysis* 3, 43-47. (5 s.)
- Talia, A., Taubner, S. & Miller-Bottome, M. (2019): Advances in research on attachment-related psychotherapy processes: seven teaching points for trainees and supervisors. *Research in Psychotherapy: Psychopathology, Process and Outcome*, 22, 359-368. (10 s.)
- Thériault, A., Gazzola, N. & Richardson, B. (2009). Feeling of Incompetence in Novice Therapists: Consequences, Coping, and Correctives. *Canadian Journal of Counselling*, 43:2, pp. 105 – 119. (17 s.)
- Tracey, T. J., Wampold, B. E., Lichtenberg, J. W., & Goodyear, R. K. (2014). Expertise in psychotherapy: An elusive goal? *American Psychologist*, 69(3), 218-229. doi: <http://dx.doi.org/10.1037/a0035099>. (12 s)
- Tron, G. S., Birch, S. E., & Verkuilen, J. (2018). Meta-Analyses of the Relation of Goal Consensus and Collaboration to Psychotherapy Outcome. *Psychotherapy*, 55(4), 372-383. doi:10.1037/pst0000170. (12 s.)
- Thuesen, M. (2015). Terapeutens behov for at hele. *Matrix*; 1, 4-26. (23 s.)
- UCL Competence Framework: Generic Psychotherapeutic Competences. https://www.ucl.ac.uk/pals/sites/pals/files/migrated-files/Humanistic_generic_competences.pdf (13 s.)
- Ulvenes, P. G., Berggraf, L., Hoffart, A., Stiles, T. C., Svartberg, M., McCullough, L., & Wampold, B. E. (2012). Different Processes for Different Therapies: Therapist Actions, Therapeutic Bond, and Outcome. *Psychotherapy*, 49(3), 291-302. doi:10.1037/a0027895 (12 s.)
- Wampold, B. E. (2015). How important are the common factors in psychotherapy? An update. *World Psychiatry*, 14(3), 270-277. (8 s.)

I alt 974 sider

Valgfag: Mindfulness

Mindfulness (2023/2024) (aau.dk)

Modultitel: Mindfulness

Engelsk titel: Mindfulness

ECTS: 5

Placering:

KA 3. semester

Kursusansvarlig: Mette Kold

Underviser: Mette Kold

Type og sprog:

Valgfag/Dansk

Mål

Viden om:

- Centrale og klassiske teorier om mindfulness og meditation, som anvendes i vestlig psykologi.
- Videnskabelige begreber vedrørende mindfulness i videnskabshistorisk belysning.
- Forholdet mellem teori og empiri inden for mindfulness-forskningen og inden for klinisk mindfulness-forankrede anvendte retninger.
- Udvalgte dele af de østlige meditationsbaserede traditioner, med fokus på buddhismen.

Færdigheder:

- Egen praksis med en række mindfulness-teknikker:
1) Opmærksomhed. 2) Forbindelse. 3) Indsigt. 4) Formål.
- At identificere muligheden af og forstå anvendelse af centrale mindfulnessbaserede retninger.
- At anvende, dvs. redegøre for og formidle, udvalgte metoder og praksisser i det kliniske virke.

- At vurdere psykologiske dilemmaer og etiske problemstillinger, når man anvender mindfulnessbaserede praksisser.

Kompetencer:

- At knytte viden om, færdigheder i og egen erfaring med et udvalg af mindfulnessbaserede praksisser til praktiske, konkrete dagligdags og kliniske psykologiske problemstillinger,
- således at visse af praksisserne og de psykoedukative tilgange direkte kan applikeres til det fremtidige psykologiske kliniske virke.
- Selvstændigt at kunne tage ansvar for egen fortrinsvis praktiske men også refleksionsbaserede erfaringsudvikling med emnet.

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Modulet er et praksisforankret dannelsesforløb med fokus på den kognitive, den relationelle & den eksistentielle dimension. Modulet introducerer til mindfulness-baserede interventioner i forskningen og den kliniske psykologi.

Den mindfulness- og compassion baserede tilgang til behandling af psykisk mistrivsel har som speciale eksisteret i over 30 år. Evidensen for effekter og udforskning af specifikke virkningsmekanismer vokser i omfang og kvalitet. Genstandsfeltet er bredt, idet brug af meditative metoder såvel anvendes som 'sindets og åndens dannelse' praksisser, som anvendes til behandling af angst, stress, depression, ensomhed og fysisk og psykisk mistrivsel i bred forstand. Metoderne er ofte anvendt bredt og tværfagligt af sundhedsprofessionerne, men det er åbenlyst, at psykologien, der i sin essens beskæftiger sig med og bidrager med metoder til mental trivsel, skal uddanne kommende psykologer til at have en bred vifte af metoder til at arbejde med at kunne opbygge mental trivsel. Metoder man som uddanned psykolog ikke blot har kendskab til men også erfaring med selv at anvende. Særligt dette sidste: At få egen erfaring med metoderne, er dette valgfags fokus.

Omfang og forventning:

5 ECTS svarer til 135 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
4 forelæsninger à 3 timer	12
Evalueringer	2
16 online seminargange à 1 time	16
Læsning & forberedelse	50

<i>Øvelser, praksisser og gensidig supervision</i>	55
<i>Eksamens</i>	Aktiv deltagelse

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 4 x 3

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminar- og øvelsestimer: 16

Antal seminarhold: 1

Deltagere: Interesserede studerende på kandidatuddannelsen. Max. 25 studerende.

Deltagerforudsætninger: Indskrevet ved psykologikandidatuddannelsen, AAU.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Til modulet er knyttet et kursus med forelæsninger, seminarer og øvelser. Det afholdes som 4 fysiske mødegange á 3 timer = 12 timer. Her indimellem er der 16 online mødegange á 1 time, der hver gang består af psykoedukation og specifikke øvelser og praksisser. Tilsammen 28 timer fordelt over 8 uger.

Der arbejdes problemorienteret, dels ved at hver forelæsningsgang belyser med udvalgte eksempler og øvelser, dels ved at de studerende i seminar- og øvelsestimerne inddrages aktivt med øvelser, refleksion og gensidig supervision.

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1. Mødegang (fysisk fremmøde)	3 timer	Mindfulness' baggrund; definition og forskning Introduktion til Healthy Minds App og første hjemmepraksistema: Opmærksomhed.	Mette Kold
2.-5. Møde (digitalt)	4 x 1 time	Psykoedukation & øvelser om: Opmærksomhed.	Mette Kold
6. Møde (fysisk fremmøde)	3 timer	Introduktion til andet hjemmepraksistema: Forbindelse. Herunder fokus på compassion-begrebet; definition og forskning.	Mette Kold

7.-10. Møde (digitalt)	4 x 1 time	Psykoedukation og øvelser om: Forbindelse	Mette Kold
11. Møde (fysisk fremmøde)	3 timer	Introduktion til tredje hjemmepraksistema: Indsigt. Herunder terapifokus; mødet mellem humanistisk psykologi og mindfulness.	Mette Kold
12.-15. Møde (digitalt)	4 x 1 time	Psykoedukation og øvelser om: Indsigt	Mette Kold
16. Møde (fysisk fremmøde)	3 timer	Introduktion til fjerde hjemmepraksistema: Formål. Herunder fokus på eksistentiel psykologi. Tilbagevenden til: Definition, retninger, effekter, mediatorer og virkningsmekanismer i forhold til specifikke målgrupper ved anvendelse af mindfulness.	Mette Kold
17.-20. Møde (digitalt)	4 x 1 time	Psykoedukation og øvelser om: Formål. Overblik og afslutning	Mette Kold

Eksamens

Aktiv deltagelse/løbende evaluering.

Prøven består i tilfredsstillende aktiv deltagelse i kurset, hvilket indebærer 75 % tilstedsvarelse samt gennemførelse af øvelser og praksisser, samt indløsning af samtlige opgaver, som stilles i løbet af kurset. De konkrete øvelser, praksisser og opgaver udmeldes på forhånd i semesterplanen.

Hvis den studerende ikke kan bestå ved aktiv deltagelse/løbende evaluering er der brugt et eksamensforsøg.

Syge- og re-eksamen:

Skriftlig.

Prøven er individuel.

Prøven er en hjemmeopgave, med en af den studerende valgt og af den kursusansvarlige underviser godkendt problemstilling i relation til pensum.

Pensumramme: 500 sider obligatorisk litteratur.

Sidetal: 5-7 sider.

Besvarelsen bedømmes af eksinator.

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. Forelæsning

3 timer v/ Mette Kold

Mindfulness' baggrund; definition og forskning

Der holdes en overordnet og generel forelæsning om:

- Metoderne og praksisserne strukturelt set.
- Virkningsmekanismer og effekter: Hvilke metoder virker på hvad og hvorfor?
- Håndtering af psykologiske mistrivselstemaer som angst, depression og stress med metoderne.
- Metodernes anvendelse i forhold til forskellige typer kronisk sygdom, komplekse symptom- og sygdomsbilleder og alderssvækkelse.

Introduktion til Healthy Minds App og første hjemmepraksis-tema: Opmærksomhed

Hjerneforskeren Richard Davidson & kollegaers forskning gennem tre årtier har ført til en specifik struktur for, hvordan man kan arbejde med mental sundhed. App'en 'Healthy Minds' er den foreløbige kulmination på Center for Healthy Minds' omfattende forsknings- og kliniske arbejde. App'en præsenterer en lang række mindfulness- og compassion-baserede praksisser, skiftevis med psykoedukative speaks, der forklarer især den kognitive baggrund og det forskningsmæssige belæg for de valgte praksisser. App'ens praksisser samler essensen fra de videnskabeligt undersøgte retninger: Mindfulness-Based-Stress-Reduction (MBSR), Mindfulness-Based-Cognitive-Therapy (MBCT), Acceptance and Commitment Therapy (ACT), Compassion Cultivation Training (CCT) og Mindful Self Compassion (MSC), såvel som at praksisserne er forankret i en sekulariseret oversættelse af visse østlige kontemplative tilgangsmåder til mindfulness.

Litteratur:

- Kold, M. & Hansen, K.E. (2018). 7. *Mindfulness*, s. 89-114 | C. Glintborg (Red.), Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis. Aarhus Universitetsforlag. [25 sider]
- van Agteren, J., Iasiello, M., Lo, L., Bartholomaeus, J., Kopsaftis, Z., Carey, M., & Kyrios, M. (2021). A systematic review and meta-analysis of psychological interventions to improve mental wellbeing. *Nature Human Behaviour*, 5(5), 631-652. [21 sider]
- Goldberg, S. B., Riordan, K. M., Sun, S., & Davidson, R. J. (2022). The empirical status of mindfulness-based interventions: A systematic review of 44 meta-analyses of randomized controlled trials. *Perspectives on Psychological Science*, 17(1), 108-130. [23 sider]
- Dahl, C. J., Wilson-Mendenhall, C. D., & Davidson, R. J. (2020). The plasticity of well-being: A training-based framework for the cultivation of human flourishing. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 117(51), 32197-32206. [9 sider]

- Goldberg, S. B., Imhoff-Smith, T., Bolt, D. M., Wilson-Mendenhall, C. D., Dahl, C. J., Davidson, R. J., & Rosenkranz, M. A. (2020). Testing the efficacy of a multicomponent, self-guided, smartphone-based meditation app: Three-armed randomized controlled trial. *JMIR mental health*, 7(11), e23825. [21 sider]
- Riordan, K. M., MacCoon, D. G., Barrett, B., Rosenkranz, M. A., Chungyalpa, D., Lam, S. U., ... & Goldberg, S. B. (2022). Does meditation training promote pro-environmental behavior? A cross-sectional comparison and a randomized controlled trial. *Journal of Environmental Psychology*, 84, 101900. [12 sider]

2. Forelæsning

3 timer v/ Mette Kold

Introduktion til andet hjemmepraksistema: Forbindelse. Herunder fokus på compassion-begrebet; definition og forskning

Compassion-trænings formål er at øge empati, robusthed samt prosocial adfærd. Der gennemgås studier og reviews, der beskæftiger sig med virkningsmekanismerne bag. Deltagere oplever bl.a. en øget følelse af forbundethed og fælles medmenneskelighed med andre, flere positive emotioner, nedsat stress og negative følelser samt større modstandsdygtighed mod disse. Forskning viser også fysiologiske ændringer i hjerneregioner, der spiller en rolle i tilknytning, omsorg og medfølelse. Mediatorer inkluderer bl.a. øget selv-compassion, mindfulness, emotionsregulering og kognitiv omvurdering. Compassion-træning har, udover ændringer i hjerneregioner, også en lang række fysiologiske effekter, herunder påvirkning af markører for biologisk alder.

Så reduktion af stress, angst og depression er positive psykologiske effekter. Men væsentligst effekt af compassion-fokusset er givetvis, udover en mere venlig attitude over for en selv, styrkede relationer og en større følelse af at høre til.

Litteratur:

- CFT: Gilbert, P. (2014). The origins and nature of compassion focused therapy. *British Journal of Clinical Psychology*, 53(1), 6-41. [35 sider]
- MSC: Germer, C., & Neff, K. (2019). Mindful self-compassion (MSC). In *Handbook of mindfulness-based programmes* (pp. 357-367). Routledge. [10 sider]
- Eller: Germer, C. K., & Neff, K. D. (2013). Self-compassion in clinical practice. *Journal of clinical psychology*, 69(8), 856-867. [11 sider]
- CCT: Goldin, P. R., & Jazaieri, H. (2017). The compassion cultivation training (CCT) program. *The Oxford handbook of compassion science*, 235-245. [9 sider]
- Luberto, C. M., Shinday, N., Song, R., Philpotts, L. L., Park, E. R., Fricchione, G. L., & Yeh, G. Y. (2018). A systematic review and meta-analysis of the

- effects of meditation on empathy, compassion, and prosocial behaviors. *Mindfulness*, 9, 708-724. [16 sider]
- Weingartner, L. A., Sawning, S., Shaw, M., & Klein, J. B. (2019). Compassion cultivation training promotes medical student wellness and enhanced clinical care. *BMC medical education*, 19(1), 1-11. [10 sider]
 - Jazaieri, H., Jinpa, G. T., McGonigal, K., Rosenberg, E. L., Finkelstein, J., Simon-Thomas, E., ... & Goldin, P. R. (2013). Enhancing compassion: A randomized controlled trial of a compassion cultivation training program. *Journal of Happiness Studies*, 14, 1113-1126. [13 sider]
 - Le Nguyen, K. D., Lin, J., Algoe, S. B., Brantley, M. M., Kim, S. L., Brantley, J., ... & Fredrickson, B. L. (2019). Loving-kindness meditation slows biological aging in novices: Evidence from a 12-week randomized controlled trial. *Psychoneuroendocrinology*, 108, 20-27. [7 sider]
 - Hansen, N. H., Fjorback, L. O., Frydenberg, M., & Juul, L. (2021). Mediators for the effect of compassion cultivating training: a longitudinal path analysis in a randomized controlled trial among caregivers of people with mental illness. *Frontiers in Psychiatry*, 2198. [16 sider]
 - Hansen, N. H., Juul, L., Pallesen, K. J., & Fjorback, L. O. (2021). Effect of a compassion cultivation training program for caregivers of people with mental illness in Denmark: a randomized clinical trial. *JAMA Network Open*, 4(3), e211020-e211020. [16 sider]

3. Forelæsning

3 timer v/ Mette Kold

Introduktion til tredje hjemmepraksistema: Indsigt.

Der zoomes ind på forskelle, ligheder og forudsætningsforhold mellem, hvordan indsigt forstås i henholdsvis buddhistisk og vestlig psykologi.

Der fokuseres på betydningen af underviserens / terapeutens / den sundhedsprofessionelles egen fysiske og mentale trivsel, rolle og erfaring med metoderne.

Det terapeutiske møde og terapis formål reflekteres i lyset af, når / hvis / hvordan mindfulness og meditation anvendes af henholdsvis terapeuten selv og / eller inddrages som metode i terapien.

Litteratur:

- Elsass, P., & Lhundup, K. (2011). *Buddhas veje: En introduktion til buddhistisk psykologi*. Dansk Psykologisk Forlag. (Side 15-25 & 153-234. [50 sider])
- Singla, R. (2011). Origins of mindfulness & meditation interplay of eastern & western psychology. *Psyke & Logos*, 32(1) [20 sider]

- Geller, S. M. (2003). Becoming whole: A collaboration between experiential psychotherapies and mindfulness meditation/ganz werden: Eine zusammenarbeit von experienziellen psychotherapien und achtsamkeitsmeditation/volviéndose pleno/a: Una colaboración entre psicoterapias experienciales y la meditación “Mindfulness”. *Person-Centered & Experiential Psychotherapies*, 2(4), 258-273. [15 sider]
- Jooste, J., Kruger, A., Steyn, B. J., & Edwards, D. J. (2015). Mindfulness: A foothold for Rogers's humanistic person-centred approach. *Journal of Psychology in Africa*, 25(6), 554-559. [18 sider]
- Gehrt, T. B., Frostholm, L., Obermann, M. L., & Berntsen, D. (2022). Thought characteristics in patients with severe health anxiety: A comparison with obsessive-compulsive disorder and healthy controls. *Psychology of Consciousness: Theory, Research, and Practice*. [11 sider]

4. Forelæsning

3 timer v/ Mette Kold

Introduktion til fjerde hjemmepraksistema: Formål. Herunder fokus på eksistentiel psykologi.

Opsamling & afslutning

Temaet om formål har som sit faglige grundlag eksistenspsykologien, der beskæftiger sig med mening, mål, værdier, livet, aleneheden og døden som grundvilkår. Disse store og egentlig abstrakte spørgsmål gøres med praksisserne og øvelserne lidt mere konkrete.

Der afsluttes som vi startede – men nu med mere specifik belysning af:

- Metoderne og praksisserne strukturelt set.
- Virkningsmekanismer og effekter: Hvilke metoder virker på hvad og hvorfor?
- Håndtering af psykologiske mistrivselstemaer som angst, depression og stress med metoderne.
- Metodernes anvendelse i forhold til forskellige typer kronisk sygdom, komplekse symptom- og sygdomsbilleder og alderssvækkelse.

Litteratur:

- Hirshberg, M. J., Colaianne, B. A., Greenberg, M. T., Inkelas, K. K., Davidson, R. J., Germano, D., ... & Roeser, R. W. (2022). Can the Academic and Experiential Study of Flourishing Improve Flourishing in College Students? A Multi-university Study. *Mindfulness*, 13(9), 2243-2256. [14 sider]
- Parsons, C. E., Jensen, K. L., Roepstorff, A., Fjorback, L. O., & Linehan, C. (2019). Designing technology tools to support engagement in mindfulness-based interventions: an analysis of teacher and student experiences. *Digital Health*, 5, 2055207619868550. [13 sider]

- Crone, W. C., Kesebir, P., Hays, B., Mirgain, S. A., Davidson, R. J., & Hagness, S. C. (2023). Cultivating well-being in engineering graduate students through mindfulness training. *Plos one*, 18(3), e0281994. [22 sider]
- Kubzansky, L. D., Kim, E. S., Boehm, J. K., Davidson, R. J., Huffman, J. C., Loucks, E. B., ... & Moskowitz, J. T. (2023). Interventions to modify psychological well-being: Progress, promises, and an agenda for future research. *Affective Science*, 1-11. [11 sider]
- Jiwani, Z., Lam, S. U., Davidson, R. J., & Goldberg, S. B. (2022). Motivation for Meditation and Its Association with Meditation Practice in a National Sample of Internet Users. *Mindfulness*, 13(10), 2641-2651. [10 sider]
- Park, C. L., Kubzansky, L. D., Chafoleas, S. M., Davidson, R. J., Keltner, D., Parsafar, P., ... & Wang, K. H. (2022). Emotional well-being: What it is and why it matters. *Affective Science*, 1-11. [11 sider]
- Park, C. L., Kubzansky, L. D., Chafoleas, S. M., Davidson, R. J., Keltner, D., Parsafar, P., ... & Wang, K. H. (2022). A Perfect Storm to Set the Stage for Ontological Exploration: Response to Commentaries on “Emotional Well-Being: What It Is and Why It Matters”. *Affective Science*, 1-7. [7 sider]

Samlet pensumliste

- Crone, W. C., Kesebir, P., Hays, B., Mirgain, S. A., Davidson, R. J., & Hagness, S. C. (2023). Cultivating well-being in engineering graduate students through mindfulness training. *Plos one*, 18(3), e0281994. [22 sider]
- Dahl, C. J., Wilson-Mendenhall, C. D., & Davidson, R. J. (2020). The plasticity of well-being: A training-based framework for the cultivation of human flourishing. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 117(51), 32197-32206. [9 sider]
- Elsass, P., & Lhundup, K. (2011). *Buddhas veje: En introduktion til buddhistisk psykologi*. Dansk Psykologisk Forlag. (Side 15-25 & 153-234. [50 sider]
- Gehrt, T. B., Frostholm, L., Obermann, M. L., & Berntsen, D. (2022). Thought characteristics in patients with severe health anxiety: A comparison with obsessive-compulsive disorder and healthy controls. *Psychology of Consciousness: Theory, Research, and Practice*. [11 sider]
- Geller, S. M. (2003). Becoming whole: A collaboration between experiential psychotherapies and mindfulness meditation/ganz werden: Eine zusammenarbeit von experienziellen psychotherapien und achtsamkeitsmeditation/volviéndose pleno/a: Una colaboración entre psicoterapias experienciales y la meditación "Mindfulness". *Person-Centered & Experiential Psychotherapies*, 2(4), 258-273. [15 sider]
- Germer, C., & Neff, K. (2019). Mindful self-compassion (MSC). In *Handbook of mindfulness-based programmes* (pp. 357-367). Routledge. [10 sider]
- Eller: Germer, C. K., & Neff, K. D. (2013). Self-compassion in clinical practice. *Journal of clinical psychology*, 69(8), 856-867. [11 sider]
- Gilbert, P. (2014). The origins and nature of compassion focused therapy. *British Journal of Clinical Psychology*, 53(1), 6-41. [35 sider]
- Goldberg, S. B., Imhoff-Smith, T., Bolt, D. M., Wilson-Mendenhall, C. D., Dahl, C. J., Davidson, R. J., & Rosenkranz, M. A. (2020). Testing the efficacy of a multicomponent, self-guided, smartphone-based meditation app: Three-armed randomized controlled trial. *JMIR mental health*, 7(11), e23825. [21 sider]
- Goldberg, S. B., Riordan, K. M., Sun, S., & Davidson, R. J. (2022). The empirical status of mindfulness-based interventions: A systematic review of 44 meta-analyses of randomized controlled trials. *Perspectives on Psychological Science*, 17(1), 108-130. [23 sider]
- Goldin, P. R., & Jazaieri, H. (2017). The compassion cultivation training (CCT) program. *The Oxford handbook of compassion science*, 235-245. [9 sider]
- Gehrt, T. B., Frostholm, L., Obermann, M. L., & Berntsen, D. (2022). Thought characteristics in patients with severe health anxiety: A comparison with obsessive-compulsive disorder and healthy controls. *Psychology of Consciousness: Theory, Research, and Practice*. [11 sider]
- Hansen, N. H., Fjorback, L. O., Frydenberg, M., & Juul, L. (2021). Mediators for the effect of compassion cultivating training: a longitudinal path analysis in a

- randomized controlled trial among caregivers of people with mental illness. *Frontiers in Psychiatry*, 2198. [16 sider]
- Hansen, N. H., Juul, L., Pallesen, K. J., & Fjorback, L. O. (2021). Effect of a compassion cultivation training program for caregivers of people with mental illness in Denmark: a randomized clinical trial. *JAMA Network Open*, 4(3), e211020-e211020. [16 sider]
 - Hirshberg, M. J., Colaianne, B. A., Greenberg, M. T., Inkelaar, K. K., Davidson, R. J., Germano, D., ... & Roeser, R. W. (2022). Can the Academic and Experiential Study of Flourishing Improve Flourishing in College Students? A Multi-university Study. *Mindfulness*, 13(9), 2243-2256. [14 sider]
 - Jazaieri, H., Jinpa, G. T., McGonigal, K., Rosenberg, E. L., Finkelstein, J., Simon-Thomas, E., ... & Goldin, P. R. (2013). Enhancing compassion: A randomized controlled trial of a compassion cultivation training program. *Journal of Happiness Studies*, 14, 1113-1126. [13 sider]
 - Jiwani, Z., Lam, S. U., Davidson, R. J., & Goldberg, S. B. (2022). Motivation for Meditation and Its Association with Meditation Practice in a National Sample of Internet Users. *Mindfulness*, 13(10), 2641-2651. [10 sider]
 - Jooste, J., Kruger, A., Steyn, B. J., & Edwards, D. J. (2015). Mindfulness: A foothold for Rogers's humanistic person-centred approach. *Journal of Psychology in Africa*, 25(6), 554-559. [18 sider]
 - Kold, M. & Hansen, K.E. (2018). 7. *Mindfulness*, s. 89-114 | C. Glintborg (Red.), Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis. Aarhus Universitetsforlag. [25 sider]
 - Kubzansky, L. D., Kim, E. S., Boehm, J. K., Davidson, R. J., Huffman, J. C., Loucks, E. B., ... & Moskowitz, J. T. (2023). Interventions to modify psychological well-being: Progress, promises, and an agenda for future research. *Affective Science*, 1-11. [11 sider]
 - Le Nguyen, K. D., Lin, J., Algoe, S. B., Brantley, M. M., Kim, S. L., Brantley, J., ... & Fredrickson, B. L. (2019). Loving-kindness meditation slows biological aging in novices: Evidence from a 12-week randomized controlled trial. *Psychoneuroendocrinology*, 108, 20-27. [7 sider]
 - Luberto, C. M., Shinday, N., Song, R., Philpotts, L. L., Park, E. R., Fricchione, G. L., & Yeh, G. Y. (2018). A systematic review and meta-analysis of the effects of meditation on empathy, compassion, and prosocial behaviors. *Mindfulness*, 9, 708-724. [16 sider]
 - Park, C. L., Kubzansky, L. D., Chafouleas, S. M., Davidson, R. J., Keltner, D., Parsafar, P., ... & Wang, K. H. (2022). Emotional well-being: What it is and why it matters. *Affective Science*, 1-11. [11 sider]
 - Park, C. L., Kubzansky, L. D., Chafouleas, S. M., Davidson, R. J., Keltner, D., Parsafar, P., ... & Wang, K. H. (2022). A Perfect Storm to Set the Stage for Ontological Exploration: Response to Commentaries on "Emotional Well-Being: What It Is and Why It Matters". *Affective Science*, 1-7. [7 sider]
 - Parsons, C. E., Jensen, K. L., Roepstorff, A., Fjorback, L. O., & Linehan, C. (2019). Designing technology tools to support engagement in mindfulness-based

- interventions: an analysis of teacher and student experiences. *Digital Health*, 5, 2055207619868550. [13 sider]
- Riordan, K. M., MacCoon, D. G., Barrett, B., Rosenkranz, M. A., Chungyalpa, D., Lam, S. U., ... & Goldberg, S. B. (2022). Does meditation training promote pro-environmental behavior? A cross-sectional comparison and a randomized controlled trial. *Journal of Environmental Psychology*, 84, 101900. [12 sider]
 - Singla, R. (2011). Origins of mindfulness & meditation interplay of eastern & western psychology. *Psyke & Logos*, 32(1) [20 sider]
 - van Agteren, J., Iasiello, M., Lo, L., Bartholomaeus, J., Kopsaftis, Z., Carey, M., & Kyrios, M. (2021). A systematic review and meta-analysis of psychological interventions to improve mental wellbeing. *Nature Human Behaviour*, 5(5), 631-652. [21 sider]
 - Weingartner, L. A., Sawning, S., Shaw, M., & Klein, J. B. (2019). Compassion cultivation training promotes medical student wellness and enhanced clinical care. *BMC medical education*, 19(1), 1-11. [10 sider]

I alt ca. 445 sider

De resterende 55 siders litteratur, der er til rådighed, bliver transkripts af udvalgte guidede øvelser og psykoedukative speaks. Dette så de studerende har egne materialer, de kan bruge, når de selv skal undervise i mindfulness.

De 16 online mødegange – og oplæg til gentagende hjemmepraksis - tager deres stringente udgangspunkt i Healthy Minds App'en. Den er en blanding af psykoedukative speaks og guidede øvelser. Den har et omfang, så kurset ikke kan nå alle øvelser. Kerneøvelserne udvælges og formidles, både så den studerende selv kan praktisere, og så den studerende klargøres til selv at kunne formidle og anvende i sit praktiske virke.

Valgfag: Kendskab til kulturer – skiftende kulturer – skabelse af kulturer

Kendskab til kulturer - skiftende kulturer - skabelse af kulturer (2023/2024) (aau.dk)

Modultitel dansk: Kendskab til kulturer – skiftende kulturer – skabelse af kulturer

Modultitel engelsk: Knowing cultures – Changing cultures – Creating cultures

ECTS: 5

Placering

KA 3. semester

Modulansvarlig:

Rasmus Birk rbirk@ikp.aau.dk

Undervisere

Sarah Awad awads@ikp.aau.dk

Paula Cavada-Hrepich pcavadah@ikp.aau.dk

Rasmus Birk rbirk@ikp.aau.dk

Type og sprog

Valgfag.

Dansk og engelsk

Mål

Kultur (dvs. hverdagskultur) er et utydeligt begreb, der bruges overalt og undertiden omfatter alt. Som fænomen forstås det som enten stabilt eller som dynamisk.

Kulturer er globale, breder sig over kontinenter, eller i små sociale grupper som en klike. Kultur omfatter både litteratur, dans, musik og fysiske genstande, som fx udstilles på museer. Det kan også betegne en fælles livsform, normer og traditioner.

Dette kursus analyserer kultur på alle niveauer og forbinder sig med praktiske udfordringer som psykolog.

NB: For at have de rette forudsætninger til aktivt at deltage i faget, *forventes det at man læser til undervisningen.*

Viden:

- kultur som begreb og fænomen
- sammenhæng mellem hverdagsliv og kultur

Færdigheder:

- at observere og analysere kulturens indflydelse på hverdagsliv på både individuelt niveau, på gruppeniveau og på samfunds niveau

- at koordinere både individuelle og kulturelle aspekter i analyser af problemstillinger i hverdagsliv

Kompetencer:

- indkredse kultur som element af problemstillinger i hverdagen samt afgrænse det for at kunne intervenere og påvirke disse
- at skelne mellem lokal kulturel konstituering af fænomener og problemstillinger og deres almene aspekter

Omfang og forventet arbejdsindsats

5 ECTS svarer til 135 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
5 forelæsninger à 4 timer og 1 á 6 timer	26
Læsning og forberedelse	109

NB: lektioner tælles som timer. Det forventes, at pensum er læst før forelæsningerne.

Antal forelæsninger: 5 x 4 + 1 x 6 time

Antal forelæsningshold: 1

Deltagere

Kurset henvender sig til studerende på 3. semester på kandidatuddannelsen i psykologi

Deltagerforudsætninger

Gennemført bachelor i psykologi.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

The course consists of 5 sessions of 4 hours each and 1 final session of 6 hours. Most of sessions will count with two lecturers with the purpose of creating discussion and debate with the students. Sessions will consist of both lectures and exercises/groupwork and discussions.

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1. Forelæsning	4 x 45 min.	Culture as concept and phenomenon	<i>Paula Cavada-Hrepich & Rasmus Birk</i>
2. Forelæsning	4 x 45 min.	Social change & social movements	<i>Sarah Awad</i>
3. Forelæsning	4 x 45 min.	Culture and place	<i>Rasmus Birk & Sarah Awad</i>
4. Forelæsning	4 x 45 min.	Health and culture	<i>Rasmus Birk</i>
5. Forelæsning	4 x 45 min.	Culture in children's and youths' lives	<i>Paula Cavada-Hrepich</i>
6. Forelæsning	6 x 45 min.	Workshop on knowing – changing – creating culture	<i>Rasmus Birk & Paula Cavada-Hrepich</i>

Eksamens

Prøven består i tilfredsstillende aktiv deltagelse i kurset, hvilket indebærer 75 % tilstedsvarsel samt indløsning af samtlige opgaver, som stilles i løbet af kurset.

Syge- og re-eksamen:

Skriftlig.

Prøven er individuel.

Prøven er en hjemmeopgave, med en af den studerende valgt og af den kursusansvarlige underviser godkendt problemstilling i relation til pensum.

Pensumramme: 500 sider obligatorisk litteratur.

Sidetal: 5-7 sider.

Bedømmelsesform: Ved bedømmelsen gives bestået/ikke bestået. Besvarelsen bedømmes af eksaminator.

Prøven skal demonstrere, at modulets mål er indfriede.

Studerende, der er dumpet, er berettiget til individuelt feedback fra eksaminator.

Description of course:

1. Culture as concept and phenomenon

4 timer v/ Paula Cavada-Hrepich & Rasmus Birk

This first meeting will raise the discussion of culture by an overview of the different aspects, understandings, and levels of culture. What can a concept of culture accomplish and when is it misguiding or useless? This will be accompanied by practical exercises to reveal aspects of the students' culture in everyday life that

might be unconscious, that are learned but hard to change and nevertheless have changed over time.

Finally, the discussion of psychology in our cultures and of different psychology cultures will be raised.

Curriculum:

- Jensen,M. (2020) Commentary 1: Developing Psychology From the Diversity of Living Conditions in Guimarães,D.S. Dialogical Multiplication Cham: Springer (16s)
- Ratner, C. (2000). Agency and culture. *Journal for the Theory of Social Behaviour*, 30(4), 413–434. <https://doi.org/10.1111/1468-5914.00138> (20s)

2. Social change & social movements

4 timer v/ Sarah Awad

This lecture is about the potential of collective action and solidarity in bringing about social change. We will discuss how psychology has addressed processes of protest and resistance, and why it is relevant to study social movements from a psychological perspective.

Curriculum:

- Haslam, S. A., & Reicher, S. D. (2012). When prisoners take over the prison: A social psychology of resistance. *Personality and Social Psychology Review*, 16(2), 154-179. (26 pages)
- Reicher, S. (2001). The psychology of crowd dynamics. In M. A. Hogg & R. S. Tindale (Eds.), *Blackwell handbook of social psychology: Group processes* (pp. 182-208). Oxford: Blackwell. (26 pages)
- Awad, S. H. (2016). The Identity Process in Times of Ruptures: Narratives from the Egyptian Revolution. Special Issue: Prefigurative Politics. *Social and Political Psychology*. 4, 128-141 (14 pages)

3. Culture and place

4 timer v/ Sarah Awad & Rasmus Birk

In this lecture we will explore how culture is connected to *place* and *community*. While it is commonplace to think of culture as being something that belongs to the nation-state (e.g. “Danish Culture”), we will explore how and when culture is connected to *place*.

Curriculum:

- Tonkiss, F. (2003). The Ethics of Indifference: Community and Solitude in the City. *International Journal of Cultural Studies*, 6(3), 297–311. <https://doi.org/10.1177/13678779030063004> [14s]
- Blokland, T. (2009). Celebrating Local Histories and Defining Neighbourhood Communities: Place-making in a Gentrified Neighbourhood. *Urban Studies*, 46(8), 1593–1610. <https://doi.org/10.1177/0042098009105499> [17s]

- Rhys-Taylor, A. (2013). The essences of multiculture: A sensory exploration of an inner-city street market. *Identities*, 20(4), 393–406. [15s]
- Tomaney, J. (2015). Region and place II: Belonging. *Progress in Human Geography*, 39(4), 507–516. <https://doi.org/10.1177/0309132514539210> [9s]

4. Mental health & culture

4 timer v/ Rasmus Birk

This lecture will focus on mental health and culture, with a particular focus on mental health. Both in contemporary politics and in academic debates, people assume that “culture” matters for mental health. We will introduce and discuss topics such as diagnostic culture(s), cultural concepts of distress, and explore the potentials and limitations of approaching mental health through a cultural lens.

Curriculum:

- Shweder, R. A. (2008). The Cultural Psychology of Suffering: The Many Meanings of Health in Orissa, India (and Elsewhere). *Ethos*, 36(1), 60–77. <https://doi.org/10.1111/j.1548-1352.2008.00004.x> (17s)
- Luhrmann, T. M., Padmavati, R., Tharoor, H., & Osei, A. (2015). Differences in voice-hearing experiences of people with psychosis in the USA, India and Ghana: Interview-based study. *The British Journal of Psychiatry*, 206(1), 41–44. <https://doi.org/10.1192/bjp.bp.113.139048> (3s)
- Kirmayer, L. J., & Ryder, A. G. (2016). Culture and psychopathology. *Current Opinion in Psychology*, 8, 143–148. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2015.10.020> (5s)
- Brinkmann, S. (2016). Toward a cultural psychology of mental disorder: The case of attention deficit hyperactivity disorder. *Culture & Psychology*, 22(1), 80–93. <https://doi.org/10.1177/1354067X15621485> (13s)
- Kleinman, A., & Benson, P. (2006). Anthropology in the Clinic: The Problem of Cultural Competency and How to Fix It. *PLOS Medicine*, 3(10), e294. <https://doi.org/10.1371/journal.pmed.0030294> (4s)

5. Culture in children's and youths' lives

4 timer v/ Paula Cavada-Hrepich

It is common to talk about youth cultures such as performance culture, party culture, bullying culture, etc. Do such cultures exist by themselves, how are they established and maintained or changed? Moreover, as psychologists we are sometimes asked to intervene and change youth and children's cultures but how do we conceptualize such cultures, and thus approach it?

Considering that culture is a fundamental aspect of any community, we will explore in this session the dynamics by which culture and community in childhood and youth emerge, are supported and change. Here we will unfold the role of belongingness and inclusion/exclusion, drawing on the students' own experiences earlier on and at the university.

Curriculum:

- Arcidiacono, C., Procentese, F., & Di Napoli, I. (2007). Youth, community belonging, planning and power. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 17, 280–295. (15s)
- Corsaro, W. & Eder, D. (1990). Children's Peer Cultures. *Annual Review of Sociology*, 16(1), 197–220.<https://doi.org/10.1146/annurev.so.16.080190.001213> (13s)
- Hedegaard, M. (2014). Exploring tension and contradictions in youth's activity of painting graffiti. *Culture & Psychology*, 20(3), 387–403. <https://doi.org/10.1177/1354067X14542526> (16s)
- Nsamenang, A. B. (2009). Cultures in Early Childhood Care and Education. In M. Fleer, M. Hedegaard & J. Tudge (Eds.), *Childhood Studies and the Impact of Globalization: Policies and Practices at Global and Local Levels* (pp. 23–45). New York: Taylor & Francis. (22s)
- Pedersen, S., & Bang, J. (2016). Youth Development as Subjectified Subjectivity - a Dialectical-Ecological Model of Analysis. *Integrative Psychological & Behavioral Science*, 50(3), 470–491. <https://doi.org/10.1007/s12124-015-9337-z> (21s)
- Qvortrup J. (2008) Childhood in the Welfare State. In: James A., James A.L. (eds) European Childhoods (p. 216-233). Palgrave Macmillan, London. https://doi.org/10.1057/9780230582095_11 (18s)

6. Workshop on knowing – changing – creating culture

6 timer v/ Rasmus Birk & Paula Cavada-Hrepich

In this last session we introduce several exercises to work actively on different aspects of culture.

Curriculum:

- N/A

Samlet pensumliste

- Arcidiacono, C., Procentese, F., & Di Napoli, I. (2007). Youth, community belonging, planning and power. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 17, 280–295. (15s)
- Awad, S. H. (2016). The Identity Process in Times of Ruptures: Narratives from the Egyptian Revolution. Special Issue: Preefigurative Politics. *Social and Political Psychology*, 4, 128-141 (14 pages)
- Blokland, T. (2009). Celebrating Local Histories and Defining Neighbourhood Communities: Place-making in a Gentrified Neighbourhood. *Urban Studies*, 46(8), 1593–1610. <https://doi.org/10.1177/0042098009105499> [17s]
- Brinkmann, S. (2016). Toward a cultural psychology of mental disorder: The case of attention deficit hyperactivity disorder. *Culture & Psychology*, 22(1), 80–93. <https://doi.org/10.1177/1354067X15621485> (13s)
- Corsaro, W. & Eder, D. (1990). Children's Peer Cultures. *Annual Review of Sociology*, 16(1), 197–220.<https://doi.org/10.1146/annurev.so.16.080190.001213> (13s)
- Haslam, S. A., & Reicher, S. D. (2012). When prisoners take over the prison: A social psychology of resistance. *Personality and Social Psychology Review*, 16(2), 154-179. (26 pages)
- Hedegaard, M. (2014). Exploring tension and contradictions in youth's activity of painting graffiti. *Culture & Psychology*, 20(3), 387–403. <https://doi.org/10.1177/1354067X14542526> (16s)
- Jensen,M. (2020) Commentary 1: Developing Psychology From the Diversity of Living Conditions in Guimarães,D.S. Dialogical Multiplication Cham: Springer (16s)
- Kirmayer, L. J., & Ryder, A. G. (2016). Culture and psychopathology. *Current Opinion in Psychology*, 8, 143–148. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2015.10.020> (5s)
- Kleinman, A., & Benson, P. (2006). Anthropology in the Clinic: The Problem of Cultural Competency and How to Fix It. *PLOS Medicine*, 3(10), e294. <https://doi.org/10.1371/journal.pmed.0030294> (4s)
- Luhrmann, T. M., Padmavati, R., Tharoor, H., & Osei, A. (2015). Differences in voice-hearing experiences of people with psychosis in the USA, India and Ghana: Interview-based study. *The British Journal of Psychiatry*, 206(1), 41–44. <https://doi.org/10.1192/bjp.bp.113.139048> (3s)
- Nsamenang, A. B. (2009). Cultures in Early Childhood Care and Education. In M. Fleer, M. Hedegaard & J. Tudge (Eds.), *Childhood Studies and the Impact of Globalization: Policies and Practices at Global and Local Levels* (pp. 23-45). New York: Taylor & Francis. (22s)
- Pedersen, S., & Bang, J. (2016). Youth Development as Subjectified Subjectivity - a Dialectical-Ecological Model of Analysis. *Integrative Psychological & Behavioral Science*, 50(3), 470–491. <https://doi.org/10.1007/s12124-015-9337-z> (21s)
- Qvortrup J. (2008) Childhood in the Welfare State. In: James A., James A.L. (eds) European Childhoods (p. 216-233). Palgrave Macmillan, London. https://doi.org/10.1057/9780230582095_11 (18s)
- Ratner, C. (2000). Agency and culture. *Journal for the Theory of Social Behaviour*, 30(4), 413–434. <https://doi.org/10.1111/1468-5914.00138> (20s)

- Reicher, S. (2001). The psychology of crowd dynamics. In M. A. Hogg & R. S. Tindale (Eds.), *Blackwell handbook of social psychology: Group processes* (pp. 182-208). Oxford: Blackwell. (26 pages)
- Rhys-Taylor, A. (2013). The essences of multiculture: A sensory exploration of an inner-city street market. *Identities*, 20(4), 393–406. [15s]
- Shweder, R. A. (2008). The Cultural Psychology of Suffering: The Many Meanings of Health in Orissa, India (and Elsewhere). *Ethos*, 36(1), 60–77. <https://doi.org/10.1111/j.1548-1352.2008.00004.x> (17s)
- Tomaney, J. (2015). Region and place II: Belonging. *Progress in Human Geography*, 39(4), 507–516. <https://doi.org/10.1177/0309132514539210> [9s]
- Tonkiss, F. (2003). The Ethics of Indifference: Community and Solitude in the City. *International Journal of Cultural Studies*, 6(3), 297–311. <https://doi.org/10.1177/13678779030063004> [14s]

Valgfag: Introduktion til dyreassisteret pædagogik, terapi og rehabilitering

Introduktion til dyreassisteret pædagogik, terapi og rehabilitering (2023/2024) (aau.dk)

Modultitel dansk: Introduktion til dyreassisteret pædagogik, terapi og rehabilitering

Modultitel engelsk: Introduction to Animal Assisted Pedagogy, Therapy, and Rehabilitation

ECTS: 5

Placering

KA 3. semester

Modulansvarlig

Tia Hansen, TH, (tia@ikp.aau.dk)

Undervisere

Tia Hansen, TH, (tia@ikp.aau.dk)

Charlotte Glintborg, CG, (cgl@ikp.aau.dk)

Seminarholdere

Tia Hansen, TH, (tia@ikp.aau.dk)

Charlotte Glintborg, CG, (cgl@ikp.aau.dk)

Type og sprog

Valgfag.

Dansk. En del af litteraturen er dog på engelsk.

Mål

Viden om:

- dyrs psykosociale potentialer i menneskers liv
- mindst tre psykologiske teoriens bidrag til forståelse heraf
- forskningens aktuelle status ift. mindst tre typer dyreassisteret indsats
- væsentlige faldgruber ved inddragelse af dyr

Færdigheder:

- at identificere og skelne mellem forskellige typer inddragelse af dyr
- at identificere og diskutere etiske og praktiske forudsætninger for forskellige typer inddragelse af dyr
- at anlægge et kritisk reflekteret perspektiv på konkrete cases og forslag til involvering af dyr

Kompetencer til:

- at anskue menneske-dyr forhold fra psykologisk perspektiv
- at forholde sig vidensbaseret og kritisk reflekteret til cases og anekdoter om dyrs betydning for menneskers læring og sundhed

- at formidle grundlæggende indsigter herom

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Modulet omfatter centrale begreber, forskningsresultater og teorier om mennesker-dyr-interaktion, herunder potentialer ved at inddrage dyr i pædagogiske og rehabiliteringsmæssige sammenhænge og forudsætninger for god praksis på området.

Omfang og forventet arbejdsindsats

5 ECTS svarer til 135 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
Forelæsningstimer	12
Evalueringer	1
Seminartimer	12
Læsning og forberedelse	110
Eksamenspræsentation	0

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 4 x 3 timer

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminartimer: 4 x 3 timer

Antal seminarhold: 1

Deltagere

Kurset henvender sig til studerende på 3. semester i psykologi.

Deltagerforudsætninger

Gennemført bachelor i psykologi

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Til modulet er knyttet et kursus med forelæsninger og seminarer. Det afholdes som 4 workshops á 6 timer fordelt over semestret. Alle afvikles online via zoom.

Der arbejdes problemorienteret, idet hver workshop indeholder forelæsninger, som belyser feltet med udvalgte eksempler, samt seminartimer, hvor studerende inddrages aktivt med diskussion og mindre opgaver, herunder inddragelse i en mindre forskningsopgave.

Gang	Tid	Emne	Underviser/e
1. Forelæsning	6 x 45 minutter	Menneskers forhold til andre dyr	Tia Hansen
2. Forelæsning	6 x 45 minutter	Pædagogisk involvering af hund og hest	Tia Hansen
3. Forelæsning	6 x 45 minutter	Dyreassisteret rehabilitering	Charlotte Glintborg
4. Forelæsning	6 x 45 minutter	Terapeutisk involvering af hund og hest	Tia Hansen

Eksamens

Prøven: Aktiv deltagelse/løbende evaluering

Prøven består i tilfredsstillende aktiv deltagelse i kurset, hvilket indebærer 75 % tilstedeværelse samt indløsning af samtlige opgaver, som stilles i løbet af kurset. Disse opgaver kan bl.a. indebære aktiv deltagelse i igangværende forskningsprojekter, naturalistisk observation og fremlæggelse heraf, og/eller udfærdigelse og gensidig evaluering af reflekterende essays. De konkrete opgaver udmeldes på forhånd i semesterplanen.

Hvis den studerende ikke kan bestå ved aktiv deltagelse/løbende evaluering er der brugt et eksamensforsøg.

Syge- og re-eksamen:

Skriftlig.

Prøven er individuel.

Prøven er en hjemmeopgave, med en af den studerende valgt og af den kursusansvarlige underviser godkendt problemstilling i relation til pensum.

Pensumramme: 500 sider obligatorisk litteratur.

Sidetal: 5-7 sider.

Besvarelsen bedømmes af eksinator.

Bedømmelsesform: bestået/ikke bestået

Forelæsningsmønster/Pensum:

1. Forelæsning: Menneskers forhold til andre dyr

6 timer v/ Tia Hansen

Beskrivelse: Forelæsningen introducerer emnet, historisk og aktuelt. Der gives eksempler på inddragelse af dyr i arbejde med menneskers trivsel, og fundne effekter placeres i en bio-psyko-social model. Væsentlige distinktioner og væsentlige udfordringer ved inddragelse af dyr præsenteres og danner oplæg for aktiv diskussion i det tilknyttede seminar.

Forelæsningens pensum:

- Bustad, L. (2014). Nyere opdagelser om vores forhold til naturen. Psyke & Logos, 35(2), 5-16. [12 sider]
- IAHAIO. (2018). IAHAIO White Paper. Definitions for Animal Assisted Intervention and guidelines for wellness of animals involved in AAI. Retrieved from <http://iahao.org/best-practice/white-paper-on-animal-assisted-interventions/> [10 sider]
- Julius, H., Beetz, A., Kotrschal, K., Turner, D., & Uvnäs-Moberg, K. (2013). Attachment to pets: An integrative view of human—animal relationships with implications for therapeutic practice. Cambridge, MA, US: Hogrefe Publishing. [uddrag: kap 1-5 = 106 sider]

2. Forelæsning: Pædagogisk involvering af hund og hest

6 timer v/ Tia Hansen

Beskrivelse: Forelæsningen giver eksempler på inddragelse af især hunde og heste i pædagogisk arbejde. Der fokuseres på gennemgang af to eksempler: *Læsehunde*, der er en konkret interventionstype for at støtte børn med læsevanskeligheder, og hesteassisteret pædagogik i forhold til børn og unge med udviklingsmæssige udfordringer fx i autismespektret.

Forelæsningens pensum:

- Gee, N., Fine, A.H., & McCardle, P. (Eds.). (2017): *How animals help students learn. Research and practice for educators and mental-health professionals*. New York: Routledge. [Alle kapitler undtagen 3, 8, 10 og 12; i alt 154 sider]
- Peters, B. C. M., & Wood, W. (2017). Autism and equine-assisted interventions: A systematic mapping review. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 47(10), 3220-3242. doi:10.1007/s10803-017-3219-9 [23 sider]
- Wood, D., Bruner, J. S., & Ross, G. (1976). The role of tutoring in problem solving. *Child Psychology & Psychiatry & Allied Disciplines*, 17(2), 89-100. doi:10.1111/j.1469-7610.1976.tb00381.x [12 sider]

3. Forelæsning: Dyreassisteret rehabilitering

6 timer v/ Charlotte Glintborg

Beskrivelse: Forelæsningen præsenterer rehabiliteringsbegrebet og giver eksempler på involvering af dyr i forskellige faser af rehabiliteringen. Foruden generel introduktion fokuserer forelæsningen på assistancehunde samt dyrs behov og velfærd. De studerende præsenteres for forskning, dilemmaer og anbefalinger for god praksis og diskuterer dette i den efterfølgende seminartime.

Forelæsningens pensum:

- Glintborg, C., & Hansen, T. G. B. (2017). Servicehunde til mennesker med psykisk sygdom - potentialer og mulige risici. *Social Kritik*, 29(152), 30-34. [5 sider]
- Hansen, T. G. B. (2018). Dyreassisteret rehabilitering. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi. En introduktion i teori og praksis.* (pp. 153-173). Danmark: Aarhus Universitetsforlag. [21 sider]
- Tedeschi, P., Pearson, J. A., Bayly, D., & Fine, A. H. (2015). On call 24/7—The emerging roles of service and support animals. In A. H. Fine (Ed.), *Handbook on animal-assisted therapy: Foundations and guidelines for animal-assisted interventions, 4th ed.* (pp. 321-332). San Diego, CA, US: Elsevier Academic Press. [12 sider]
- Wanneberg, P. L. (2014). Disability, riding, and identity: A qualitative study on the influence of riding on the identity construction of people with disabilities. *International Journal of Disability, Development and Education*, 61(1), 67-79. doi:10.1080/1034912X.2014.878543 [13 sider]

4. Forelæsning: Terapeutisk involvering af hund og hest

6 timer v/ Tia Hansen

Beskrivelse: Forelæsningen gennemgår forskningsfund og teoretiske forståelsesforslag ift. to eksempler på dyreassisteret terapi: hundeassisteret terapi til børn med tilknytningsvanskeligheder og hesteassisteret terapi med en voksen målgruppe. Det diskutes i det efterfølgende seminar i forhold til god praksis på området mht. menneskers og dyrs velfærd samt professionel etik, hvorefter der evalueres.

Forelæsningens pensum:

- Anestis, M. D., Anestis, J. C., Zawilinski, L. L., Hopkins, T. A., & Lilienfeld, S. O. (2014). Equine-related treatments for mental disorders lack empirical support: A systematic review of empirical investigations. *J Clin Psychol*, 70(12), 1115-1132. doi:10.1002/jclp.22113 [18 sider]
- Julius, H., Beetz, A., Kotrschal, K., Turner, D., & Uvnäs-Moberg, K. (2013). *Attachment to pets: An integrative view of human—animal relationships with implications for therapeutic practice.* Cambridge, MA, US: Hogrefe Publishing. [uddrag: resten, dvs. kap 7-9 = 85 sider]
- Latella, D., & Abrams, B. N. (2015). The role of the equine in animal-assisted interactions. In A. H. Fine (Ed.), *Handbook on animal-assisted therapy: Foundations and guidelines for animal-assisted interventions, 4th ed.* (pp. 115-137). San Diego, CA, US: Elsevier Academic Press. [23 sider]
- Monroe, M., Whitworth, J. D., Wharton, T., & Turner, J. (2019). Effects of an Equine-Assisted Therapy program for military veterans with Self-Reported PTSD. *Society & Animals*, 1-14. doi:<https://doi.org/10.1163/15685306-12341572> [14 sider]

Samlet litteraturliste:

- Anestis, M. D., Anestis, J. C., Zawilinski, L. L., Hopkins, T. A., & Lilienfeld, S. O. (2014). Equine-related treatments for mental disorders lack empirical support: A systematic review of empirical investigations. *J Clin Psychol*, 70(12), 1115-1132. doi:10.1002/jclp.22113 [18 sider]
- Bustad, L. (2014). Nyere opdagelser om vores forhold til naturen. *Psyke & Logos*, 35(2), 5-16. [12 sider]
- Julius, H., Beetz, A., Kotrschal, K., Turner, D., & Uvnäs-Moberg, K. (2013). *Attachment to pets: An integrative view of human—animal relationships with implications for therapeutic practice*. Cambridge, MA, US: Hogrefe Publishing. [191 sider]
- Gee, N., Fine, A.H., & McCardle, P. (Eds.). (2017): *How animals help students learn. Research and practice for educators and mental-health professionals*. New York: Routledge. [Alle kapitler undtagen 3, 8, 10 og 12; i alt 154 sider]
- Glintborg, C., & Hansen, T. G. B. (2017). Servicehunde til mennesker med psykisk sygdom - potentialer og mulige risici. *Social Kritik*, 29(152), 30-34. [5 sider]
- Hansen, T. G. B. (2018). Dyreassisteret rehabilitering. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi. En introduktion i teori og praksis*. (pp. 153-173). Danmark: Aarhus Universitetsforlag. [21 sider]
- IAHAIO. (2018). *IAHAIO White Paper. Definitions for Animal Assisted Intervention and guidelines for wellness of animals involved in AAI*. Retrieved from <http://iahai.org/best-practice/white-paper-on-animal-assisted-interventions/> [10 sider]
- Latella, D., & Abrams, B. N. (2015). The role of the equine in animal-assisted interactions. In A. H. Fine (Ed.), *Handbook on animal-assisted therapy: Foundations and guidelines for animal-assisted interventions*, 4th ed. (pp. 115-137). San Diego, CA, US: Elsevier Academic Press. [23 sider]
- Monroe, M., Whitworth, J. D., Wharton, T., & Turner, J. (2019). Effects of an Equine-Assisted Therapy program for military veterans with Self-Reported PTSD. *Society & Animals*, 1-14. doi:<https://doi.org/10.1163/15685306-12341572> [14 sider]
- Peters, B. C. M., & Wood, W. (2017). Autism and equine-assisted interventions: A systematic mapping review. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 47(10), 3220-3242. doi:10.1007/s10803-017-3219-9 [23 sider]
- Tedeschi, P., Pearson, J. A., Bayly, D., & Fine, A. H. (2015). On call 24/7—The emerging roles of service and support animals. In A. H. Fine (Ed.), *Handbook on animal-assisted therapy: Foundations and guidelines for animal-assisted interventions*, 4th ed. (pp. 321-332). San Diego, CA, US: Elsevier Academic Press. [12 sider]
- Wanneberg, P. L. (2014). Disability, riding, and identity: A qualitative study on the influence of riding on the identity construction of people with disabilities. *International Journal of Disability, Development and Education*, 61(1), 67-79. doi:10.1080/1034912X.2014.878543 [13 sider]

Wood, D., Bruner, J. S., & Ross, G. (1976). The role of tutoring in problem solving.
Child Psychology & Psychiatry & Allied Disciplines, 17(2), 89-100.
doi:10.1111/j.1469-7610.1976.tb00381.x [12 sider]

I alt 508 sider

Valgfag: Klimapsykologi

Klimapsykologi (2023/2024) (aau.dk)

Modultitel: Climate Psychology

ECTS: 5

Placering:

KA 3. semester

Kursusansvarlige:

Alfred Sköld (alfred@ikp.aau.dk)

Sarah Awad (awads@ikp.aau.dk)

Undervisere:

Alfred Sköld (alfred@ikp.aau.dk)

Bo Allesøe Christensen (boallesoe@ikp.aau.dk)

Ester Holte Kofod (ester@ikp.aau.dk)

Finn Thorbjørn Hansen (finnth@ikp.aau.dk)

Gregers Andersen (gan@ikp.aau.dk)

Martin Mølholm (mam@ikp.aau.dk)

Peter Clement Lund (pclement@ikp.aau.dk)

Sarah Awad (awads@ikp.aau.dk)

Stinne Gunder Strøm Krogager (stinne@ikp.aau.dk)

Type og sprog:

Valgfag/Dansk og Engelsk

Mål

Viden om:

- klimakrisens psykologiske konsekvenser
- klimarelateret sorg, angst og depression, samt solastalgia og andre klimarelaterede emotioner
- relationen mellem klimakrisens historiske baggrund og aktuelle samfundsmæssige kontekst, herunder industrialisering, urbanisering og emigration
- relationen mellem handling, adfærd, og sociale normer i forhold til bæredygtige vaner

Færdigheder:

- at beskrive og redegøre for relevante begreber og tematikker indenfor klimapsykologien
- forstå og analysere klimarelaterede lidelsesformer
- analysere relationen mellem klimakrisens strukturelle og psykologiske betydningsniveauer
- at analysere klimapsykologiens muligheder, udfordringer og problemstillinger

Kompetencer:

- *at anvende viden og færdigheder til teoretisk og metodisk at undersøge relevante klimarelaterede problemstillinger på en selvstændig, velargumenteret og kritisk måde.*
- *at reflektere og forholde sig nuanceret og kritisk til psykologiens rolle i diskussionen om klimakrisens konsekvenser.*

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Klimakrisen er vores tids mest globale krise – et varmere klima, stigende havniveauer og ørkenspredning, har omfattende konsekvenser for liv og samfund verden over. Dette modul omhandler psykologiens rolle i klimakrisen, herunder hvilken rolle psykologien kan spille i vores bestræbelse på at forstå des konsekvenser, og finde mere bæredygtige måder at leve på.

De studerende bliver klædt på til at diskutere og analyse klimarelaterede problemstillinger i et psykologfagligt perspektiv. Undervisningen vil være baseret på dansk og international forskning, formidlet af en række forskellige undervisere.

Undervisningen består af forelæsninger, diskussioner, gruppearbejder og studenteroplæg.

Omfang og forventning:

Aktivitet	Timer
6 forelæsninger à 4 timer	24
Evalueringer	1
Læsning og forberedelse	110
Eksamens	

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 6x4

Antal forelæsningshold: 1

Deltagere: Kurset henvender sig til studerende på 3. semester på kandidatuddannelsen på psykologi.

Deltagerforudsætninger: *Gennemført bachelor i psykologi*

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
Forelæsning 1	4x45	Introduktion og Klimapsykologiens historie	<i>Sarah Awad</i>
Forelæsning 2	4x45	At føle, tænke og handle i klimakrisen	<i>Alfred Sköld</i>
Forelæsning 3	4x45	Væredygtighed – indersiden af bæredygtighed	<i>Martin Mølholm og Finn Thorbjørn Hansen</i>
Forelæsning 4 og 5	4x45	Social acceleration og bæredygtighed Frihed som forbrug. En kulturkritisk blik på en myte og dens bagsider.	<i>Peter Clement Lund Gregers Andersen</i>
Forelæsning 6 og 7	4x45	Educational/Pedagogical perspectives Forelæsning 8: Madens æstetik og moral på sociale medier	<i>Bo Allesøe Christensen Stinne Gunder Strøm Krogager</i>
Forelæsning 8	4x45	Opsamling & Studenteroplæg	<i>Sarah Awad og Alfred Sköld</i>

Eksamens

Aktiv deltagelse/løbende evaluering

Prøven: Aktiv deltagelse/løbende evaluering

Prøven består i tilfredsstillende aktiv deltagelse i kurset, hvilket indebærer 75 % tilstedeværelse samt indløsning af samtlige opgaver (heri kan indgå bl.a. kort essays skrivning, gruppearbejde og gruppepræsentation), som stilles i løbet af kurset.

Hvis den studerende ikke kan bestå ved aktiv deltagelse/løbende evaluering er der brugt et eksamensforsøg.

Syge- og re-eksamen:

Skriftlig.

Prøven er individuel.

Prøven er en hjemmeopgave, med en af den studerende valgt og af den kursusansvarlige underviser godkendt problemstilling i relation til pensum.

Pensumramme: 500 sider obligatorisk litteratur.

Sidetal: 5-7 sider.

Besvarelsen bedømmes af eksaminator.

Bedømmelsesform: bestået/ikke bestået

Forelæsningsmanchet/Pensum:

Forelæsning 1: Introduktion og Klimapsykologiens historie

4x45 min. v/ Sarah Awad

We discuss here how psychology has thus far addressed climate change and barriers to sustainable practices and ways of living. What role, if any, does the field of psychology play in comprehending and combatting environmental problems such as pollution, deforestation, and species extinctions? Are these problems, and their harsh existential and psychological consequences, rooted in maladaptive human-nature relationship? Does psychology have a critical role in addressing how humans relate to nature and possible interventions that promote more sustainable ways of living, or does framing the problems in this light, stand in the way for political action?

Litteratur:

- Adams, M. (2017). Environment: Critical social psychology in the Anthropocene. In: *The Palgrave handbook of critical social psychology* (pp. 621-641). Palgrave Macmillan, London.
- Clayton, S. & Brook, A. (2021). Can psychology help save the world? A model for conservation psychology. *Analyses of Social Issues and Public Policy*, 1-15.
- Scott, B. A., Amel, E. L., Koger, S. M., & Manning, C. M. (2015). *Psychology for sustainability*. Routledge. (Chapter 1 & 12).

Forelæsning 2: At føle, tænke og handle i klimakrisen

4x45 min. v/ Alfred Sköld

Hvis psykologien er videnskaben om menneskets tanker, følelser og adfærd, er klimakrisen ikke bare en naturkatastrofe, men en psykologisk krise per excellence. Med udgangspunkt i et pågående forskningsprojekt (Emotions of Climate Activism) undersøger disse to undervisningsgange relationen mellem tanker, følelser og handlinger i en klima-kontekst. Det er i dag de færreste, der ikke betragter klimakrisen som særdeles alvorlig, og ”ved” at der kræves umiddelbar individuel og kollektiv handling. Det er dog færre, der for alvor gør noget ved sagen, og her vil her afprøve arbejdshypotesen, at dette har med (manglen på) følelser at gøre. Det er følelser – ikke argumenter – der driver historiens gang. Hvordan forholder vi os til den brede følelsesmæssige pallet som klimakrisen medfører? Fortvivlelse, sorg, angst og vrede blandes her med omsorg, håb, glæde og kærlighed. Hvad bør vi føle og hvordan hænger disse følelser egentlig sammen med vores tænkning og handlen?

Litteratur:

- Haugestad, C. A. P., Skauge, A. D., Kunst, J. R., & Power, S. A. (2021). Why do youth participate in climate activism? A mixed-methods investigation of the #FridaysForFuture climate protests. *Journal of Environmental Psychology*, 76.
- Petterson, T. (2020). Caring for More Than Humans: Ecofeminism and Care Ethics in Conversation. In: *Between Closeness and Evil. A Festschrift for Arne Johan Vetlesen* (pp. 183–213). Scandinavian Academic Press.
- Ojala, M. (2012) Hope and climate change: the importance of hope for environmental engagement among young people, *Environmental Education Research*, 18:5, 625-642.
- Sköld, A. (2022). Vi er det liv, vi ikke lever – et håbefuld udkast til dagdrømmens psykologi. *Psyke & Logos*, 43(1), 87-109.
- Sköld, A. (forthcoming). Climate Melancholia. *Environmental Humanities*.

Supplerende læsning:

- <https://politiken.dk/debat/kroniken/art9039016/Hvordan-tackler-vi-den-klimasorg-mange-føler>

Forelæsning 3: Væredygtighed – indersiden af bæredygtighed

4x45 min. v/ Martin Mølholm og Finn Thorbjørn Hansen

På denne kursusgang vil vi både trække på filosofien og psykologien, når vi vil beskrive, hvad vi forstår ved ikke bæredygtige, men væredygtige arbejds- og livsformer. Begrebet væredygtighed forstået som 'eksistentiel bæredygtighed' vil blive diskuteret, ligesom vi også vil tænke over, hvorfor den globale klimakrise måske dybest set hviler på en kulturel og åndelig krise. Vi giver to bud på, hvorfor en styrket forundrings- og undringssans, samt en øget værensopmærksomhed i hverdagslivet, kan give styrke, håb og en ny kreativ forestillingsevne og -kraft tilbage til nutidens mennesker, så de lære at leve i et mere 'bio- og thauma-centrisk' forhold og samklang med planeten og the-other-than-human-lives, vi er en del af og i slægt med, bl.a. ved at skelne mellem to former for 'til-verden-forholden-sig': gøren/agens og væren/præsens; mellem på en ene side den aktive 'til-verden-forholdende-sig' begribelse og bevægelse: at gribe noget, sætte be-greb på verden og bringe den i bevægelse. På den anden side den passive, tilbageholdende og tålmodige 'i-verden-forholdende-sig' vågenhed: at lade sig 'gribe', bevæge, forundres.

Litteratur:

- Hansen, F.T. (2023 – in print). Fra bæredygtig til væredygtig ledelse. In: *Resonans – i ledelse, organisation og uddannelse* (Lone Hersted & Søren Frimann, red.). København: Samfundslitteratur
- Hansen, F.T. (2022). Modet, kaldet og det stille under. In: Broström, S. & Mellon, K. (red.), *Mod i pædagogikken*, s. 19-48. Kbh.: Akademisk forlag.

- Hansen, F. T. (2021). Undring motiverer til øget bære- og væredygtighed. In: Dietrichsen, C. (red.), *Væredygtighed: Den menneskelige side af bæredygtighed*, s. 70-87. Frederikshavn: forlaget Dafolo.
- Mølholm, M. (2019). The Existential 'Anruf' As The Agency of The Anti-Objectives of the Discourse on Stress. *Zeitschrift für Diskursforschung*, 2019/2, pp. 190 – 214.
- Nietzsche, F. (1889). *Twilight of the Idols*, pp. 32 – 37. Mineola, New York: Dover Publications, Inc. 2019.
- Pieper, J. (1952). *Leisure, The Basis of Culture*. San Francisco: Ignatius Press 2009, pp. 25-41.

Supplerende læsning:

- Carson, R. (1998). *The Sense of Wonder: A celebration of Nature for Parents and Children*. Harper Perennial.

Forelæsning 4: Social acceleration og bæredygtighed

4x45 min. v/ Peter Clement Lund

Hartmut Rosas teori om social acceleration er et åbenlyst bud på en sociologisk og kritisk forklaring på årsagerne til den krise vi står overfor. Derfor er det væsentligt at forholde sig til den forståelse han giver i sine kritisk teoretiske værker. I denne forelæsning skal vi dykke ned i, hvordan vi kan forstå klimakrisen igennem den kritiske teori og hvorfor det er meningsfuldt at gøre dette. Som kritisk teoretiker er Rosa interesseret i den fejludviklinger i samfundet, der skaber både individuel og kollektiv lidelse, og klimakrisen er et af de mest presserende eksempler på dette. Hvorfor er det blevet sådan? Og kan vi gøre noget ved det? Rosas svar er resonans, men hvad er det overhovedet og kan det frelse os fra den undergang vi hver dag nærmer os?

Litteratur:

- Laugesen, M. H-L., & Lund, P. C. (2022). Gode vibrationer: Om Hartmut Rosa som naturfilosof. *Paradoks: tidsskrift for filosofi og teori*, 1-19.
- <https://paradoks.nu/2022/08/11/gode-vibrationer-om-hartmut-rosa-som-naturfilosof/>
- Laugesen, M. H-L., & Lund, P. C. (2022). Den store resynkronisering: Resonansens betydning for liv og politik. *Paradoks: tidsskrift for filosofi og teori*, 1-8. <https://paradoks.nu/2022/08/15/den-store-resynkronisering-resonansens-betydning-for-liv-og-politik/>

Forelæsning 5: Frihed som forbrug. En kulturkritisk blik på en myte og dens bagsider.

4x45 min. v/ Gregers Andersen

I forlængelse af forelæsning 7 skal vi følge sporene fra Rosas kritik til dansk politik og populærkultur (især reklamer). Vi vil således forsøge at blive klogere på forbindelsen imellem trivselskrisen i det danske samfund og så klimakrisen ved at kigge nærmere på nogle af de politiske og populærkulturelle narrativer, der præger livet i vores samfund. Dette gælder ikke mindst myten om, at mere arbejde giver os ret til mere frihed i forbrug.

Litteratur:

- Rosa, Hartmut. (2017). Available, accessible, attainable. I: *The Good Life Beyond Growth*. Routledge, s. 39-52
- Wiedmann, Thomas et al. (2020). Scientists' warning on affluence. I: *Nature Communications* 11, s. 1-10
- Andersen, Gregers (2020). Hvorfor frihed i forbrug er frihed til idioti. I: *Frihed, lighed og bæredygtighed*. Forlaget findes, s. 68-92.

Forelæsning 6: Educational/Pedagogical perspectives

4x45 min. v/ Bo Allesøe Christensen

Denne forelæsning vil forsøge at rammesætte klima ud fra et pædagogisk psykologisk perspektiv. Dette indebærer vi adresserer, dels, og meget overordnet, hvilke uddannelser (og læringsformer, formelle og uformelle) der beskæftiger sig med klima og miljø, og dels, hvordan psykologien kan understøtte disse. Det sidste punkt lægger op til at kigge på centrale psykologiske begreber som bl.a. motivation, affekt, identitetsdannelse, deltagelse, økologisk perception som del af et pædagogisk psykologisk perspektiv på klima. Forelæsningen vil dels introducere, og dels vil vi forsøge at arbejde med det frembragte perspektiv i praksis.

Litteratur:

- Clayton, S., Devine-Wright, P., Stern, P. C., Whitmarsh, L., Carrico, A., Steg, L., ... & Bonnes, M. (2015). Psychological research and global climate change. *Nature climate change*, 5(7), 640-646.
- Reid, A. (2019). Climate change education and research: possibilities and potentials versus problems and perils?. *Environmental Education Research*, 25(6), 767-790.

Supplerende læsning:

- <https://www.frontiersin.org/research-topics/48269/climate-change-challenge-in-educational-psychology>.

Forelæsning 7: Madens æstetik og moral på sociale medier

4x45 min. v/ Stinne Gunder Strøm Krogager

Mad har altid udgjort et markant værdi- og distinktionsparameter, og med de digitale mediers indtog har vi fået en række platforme, hvor vi dels kan finde inspiration til madlavning, 'binge' madvideoer eller #foodporn samt iscenesætte os selv via vores madforbrug. I denne forelæsning ser vi på, hvordan mad på sociale medier kan udgøre en arena for sociale og moralske kampe om etisk og politisk korrekt forbrug. Vi læner os op ad Andreas Reckwitz' samfundsdiagnose fra 2019 Singulariteternes samfund, og dykker ned i et par analytiske eksempler.

Litteratur:

- Krogager, S.G.S. & Leer, J. (2020). Mad uden filter: æstetik og moral i Facebookgruppen 'Hvad skal vi ha' til aften i dag?' I: Medieæstetik. Politik, hverdagsliv og forbrugskultur i serien: MÆRKK - Æstetik og Kommunikation. p. 207 – 229.
- Reckwitz, A. (2019). *Singulariteternes samfund. Indledning: Det særliges eksplosion* p. 19 – 35.

Forelæsning 8: Opsamling & Studenteroplæg

4x45 min. v/ Sarah Awad og Alfred Sköld

In this last lecture we will review some of the key perspectives covered in the previous lectures. Students will then be presenting their own perspective on a selected topic that they have chosen and developed throughout the course.

Samlet pensumliste

- Adams, M. (2017). Environment: Critical social psychology in the Anthropocene. In: *The Palgrave handbook of critical social psychology* (pp. 621-641). Palgrave Macmillan, London [20 sider]
- Andersen, Gregers (2020). Hvorfor frihed i forbrug er frihed til idioti. I: *Frihed, lighed og bæredygtighed*. Forlaget findes, s. 68-92. [28 s.]
- Clayton, S. & Brook, A. (2021). Can psychology help save the world? A model for conservation psychology. *Analyses of Social Issues and Public Policy*, 1-15 [15 s.]
- Clayton, S., Devine-Wright, P., Stern, P. C., Whitmarsh, L., Carrico, A., Steg, L., ... & Bonnes, M. (2015). Psychological research and global climate change. *Nature climate change*, 5(7), 640-646. [8 s.]
- Hansen, F.T. (2023 – in print). Fra bæredygtig til væredygtig ledelse. In: *Resonans – i ledelse, organisation og uddannelse* (Lone Hersted & Søren Frimann, red.). København: Samfunds litteratur. [30 s.]
- Hansen, F.T. (2022). Modet, kaldet og det stille under. In: Broström, S. & Mellon, K. (red.), *Mod i pædagogikken*, s. 19-48. Kbh.: Akademisk forlag. [24 s.]
- Hansen, F. T. (2021). Undring motiverer til øget bære- og væredygtighed. In: Dietrichsen, C. (red.), *Væredygtighed: Den menneskelige side af bæredygtighed*, s. 70-87. Frederikshavn: forlaget Dafolo. [24 s.]
- Haugestad, C. A. P., Skauge, A. D., Kunst, J. R., & Power, S. A. (2021). Why do youth participate in climate activism? A mixed-methods investigation of the #FridaysForFuture climate protests. *Journal of Environmental Psychology*, 76. [18 s.]
- Krogager, S.G.S. & Leer, J. (2020). Mad uden filter: æstetik og moral i Facebookgruppen 'Hvad skal vi ha' til aften i dag?' I Medieæstetik. Politik, hverdagsliv og forbrugskultur i serien: MÆRKK - Æstetik og Kommunikation. p. 207 – 229 [22 s.]
- Laugesen, M. H-L., & Lund, P. C. (2022). Gode vibrationer: Om Hartmut Rosa som naturfilosof. *Paradoks: tidsskrift for filosofi og teori*, 1-19. <https://paradoks.nu/2022/08/11/gode-vibrationer-om-hartmut-rosa-som-naturfilosof/>. [22 s.]
- Laugesen, M. H-L., & Lund, P. C. (2022). Den store resynkronisering: Resonansens betydning for liv og politik. *Paradoks: tidsskrift for filosofi og teori*, 1-8. <https://paradoks.nu/2022/08/15/den-store-resynkronisering-resonansens-betydning-for-liv-og-politik/>. [10 s.]
- Mølholm, M. (2019). The Existential 'Anruf' As The Agency of The Anti-Objectives of the Discourse on Stress. *Zeitschrift für Diskursforschung*, 2019/2, pp. 190 – 214. [30 s.]
- Nietzsche, F. (1889). *Twilight of the Idols*, pp. 32 – 37. Mineola, New York: Dover Publications, Inc. 2019. [5 s.]

- Ojala, M. (2012) Hope and climate change: the importance of hope for environmental engagement among young people, *Environmental Education Research*, 18:5, 625-642. [16 s.]
- Petterson, T. (2020). Caring for More Than Humans: Ecofeminism and Care Ethics in Conversation. In: *Between Closeness and Evil. A Festschrift for Arne Johan Vetlesen* (pp. 183–213). Scandinavian Academic Press. [25 s.]
- Pieper, J. (1952). *Leisure, The Basis of Culture*. San Francisco: Ignatius Press 2009, pp. 25-41. [17 s.]
- Reckwitz, A. (2019). *Singulariteternes samfund*. Indledning: Det særliges ekspllosion p. 19 – 35 [16 s.]
- Reid, A. (2019). Climate change education and research: possibilities and potentials versus problems and perils? *Environmental Education Research*, 25(6), 767-790. [26 s.]
- Rosa, Hartmut. (2017). Available, accessible, attainable. I: *The Good Life Beyond Growth*. Routledge, s. 39-52. [18 s.]
- Scott, B. A., Amel, E. L., Koger, S. M., & Manning, C. M. (2015). *Psychology for sustainability*. Routledge. (Chapter 1 & 12) [40 sider]
- Sköld, A. (2022). Vi er det liv, vi ikke lever – et håbefuld udkast til dagdrømmens psykologi. *Psyke & Logos*, 43(1), 87-109. [31 s.]
- Sköld, A. (forthcoming). Climate Melancholia. *Environmental Humanities*. [25 s.]
- Wiedmann, Thomas et al. (2020). Scientists' warning on affluence. I: *Nature Communications* 11, s. 1-10. [13 s.]

I alt: 487 sider.